

KRISLAI

Laisva Lietuviybė.
Vitaiciui ir Kitiems.
Kaip Jau Toli?
Vilniečiams.
Rašo A. B.

Turinti būt lietuviybė smetonuota, arba nebus jokios lietuviybės. Taip mums bando įkalbėti dabartinio Lietuvos režimo apaštalai Amerikoje.

Mums atrodo visai kitaip. Mums atrodo, kad dabartiniai Lietuvos valdonai žemina lietuviybę. Jie atstovauja viską, kas yra mūsų tautoje blogiausia.

Ar ne gėda Lietuvai, kad ten dabar statoma nauja koncentracijos stovykla politiniams kaliniams?

Ar ne gėda Lietuvai, ar ne įžeidimas tikros lietuviybės ir žeminimas lietuvių tautos, kai keli šimtai Lietuvos politinių kalinių žudomi kalėjimuose?

Tie, kurie taip ginatė Lietuvos režimą, pasiskaitykite Lietuvos politinių kalinių atsišaukimus arba "Laisvėje" tilpusius "Siurpius Balsus iš Lietuvos Katorgos."

Ve ką net ir kunigų "Drauge" (geg. 6 d.) skaitome:

"Rusams užėmus Lietuvos buvusią Lenkijos dalį, lietuvių gyvenamose srityse Suvalkų krašte tuojau susiorganizavo lietuviai, išlaisvinti iš baisaus lenkų jungo. Turbūt jau ir amerikiečiams lietuviams bus žinoma, kad per kelius mėnesius po rusų valdžia lietuviai Suvalkų krašte įsteigė eilę organizacijų, ypač rūpinasi švietimu ir įsteigė apie 30 lietuviškų mokyklų savo įėjomis."

Ir taip lietuviybė ir tautinė lietuvių laisvė buvo gražiai pražyduos po Sovietų valdžią.

Visai kas kita, pasak to straipsnio autoriaus, kai tą kraštą užėmė vokiečiai naziai. Sako jis: "Netrukus visos mokyklos buvo uždarytos, lietuvių organizacijų veikėjai ir žymesni žmonės buvo sumesti į kalėjimus ir įvestas baisūs nacionalsocialistų režimas, kuris greitai vokiečio nepakenčia jokios kitos tautos, nepripažįsta tautų lygybės, o naikina visa, kas nėra vokiška, verčia vergauti vokiečiams ir vokiškumui."

Sey, Vitaicis ir kiti, kurie keli mėnesiai atgal "Vienybėje" maldavote Lietuvai Hitlerio globos. Štai kokią globą jums būtų davęs Hitleris visoje Lietuvoje.

Buvęs Amerikos ambasadorius Berlyne ponas Gerard pasikalbėjo su prezidentu Rooseveltu ir begėdiškai atvirai spaudai pareiškė: Amerika negali leisti Vokietijai šitą karą laimėti.

Vadinasi, Rooseveltas valdžia turi viską prirengus įtraukimui šios šalies į karą talkininkų pašalėje.

Šį sekmadienį, geg. 12 d., dienraščio "Vilnius" bendrovė turės savo konvenciją. Suvažiuos gražūs būrys vilniečių šerinininkų ir svarys tolimesnę dienraščio būklę. Mes gi, kurie gyvename labai toli, galime jiems tik palinkėti geriausio pasisekimo.

Suglauskite, draugai, savo eiles aplinkui dienraštį. Sukoopkite visas įėgas jo

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$5.50 Metams
Užsieniuose \$6.50
Brooklyne \$6.00
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 112 LAISVĖS ANTRASAS: 427 LORIMER STREET Brooklyn, N. Y., šeštadienis, Gegužės (May) 11, 1940 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXX. Dienraščio XXII

KARO GAISRAS HOLLANDIJOJ IR BELGIJOJ

HOLLANDAI IR BELGAI DIDŽIŲ IMPERIALISTŲ AUKOS

VOKIEČIAI UŽĖMĖ HOLLANDIJOS SOSTINĖ HAGA IR LUKSEMBURGA; TALKININKAI KALTINA VOKIEČIUS, O JIE TALKININKUS

Anglai Užėmė Islandiją pirm, negu Vokiečiai įsiveržė į Hollandiją; Vokiečiai Sako, kad Talkininkai Pirmi Įsibriovė į Bepusisškas Belgiją ir Hollandiją

Berlin, geg. 10. — Vokiečių kariuomenė užėmė Hagą, Hollandijos sostinę, vakariniame Hollandijos pajūryje. Haga yra miestas su virš 366,000 gyventojų.

Amsterdam, Hollandija, geg. 10. — Vokiečių armija ir orlaiviai anksti rytą penktadienį įsiveržė į Hollandiją. Vokiečių lėktuvai bombardavo hollandų orlaivių stovyklas ir iš savo lėktuvų nuleido parašutais vokiečių karius daugelyje vietų Hollandijoje.

Hollandai, kiek galėdami, priešinosi vokiečiams. Hollandų priešorlaivinės kanuolės ir lėktuvai stengėsi atmušt pulkus vokiečių orlaivių, kurie tuo pačiu laiku pasirodė virš desėtkų Hollandijos miestų.

Washington, geg. 10. — Vokiečių orlaiviai bombardavo lėktuvų stovyklą ties Belgijos sostine Brussels, kaip pranešė Amerikos ambasadorius iš Belgijos.

Washington, geg. 10. — Prezidentas Rooseveltas įsakė sulaukyt visus Amerikos kreditus-paskolas-bargus Hollandijai, Belgijai ir Luksemburgui.

London, geg. 10. — Hollandijos atstovas Anglijai pareiškė, kad nuo dabar "Hollandija yra Anglijos ir Francijos talkininkė."

London, geg. 10. — Belgijos valdžia atsišaukė į Angliją ir Franciją, kad jos kuo greičiausiai atsiųstų karo pagalbos prieš vokiečius.

Pranešama, kad vokiečiai užėmė visą buvusią nepusisšką Luksemburgo valstybę tarp Vokietijos, Belgijos ir Francijos.

Vokiečiai Sako, Talkininkai Pirmi Sulaužė Belgijos ir Hollandijos Bepusisškumą

Berlin, geg. 10. — Anglijos ir Francijos kariuomenė ir orlaiviai įsibriovė į buvusias nepusisškas Belgija ir Hollandiją pirm, negu vokiečiai peržengė Hollandijos sieną ir pasiuntė savo lėktuvus ir kariuomenę į Hollandiją ir Belgiją, kaip kad sako Vokietijos vyriausybė.

Anglijos karo laivai su kariuogene taipgi ūmai užėmė didelę salą Islandiją pirm, negu vokiečiai pradėjo žygius prieš Hollandiją ir Belgiją. — Islandija priklausė Danijai pirm, negu vokiečiai atėjo į Daniją. Po to Islandija pasiskelbė nepriklausoma nuo Danijos karaliaus.

Amsterdam, Hollandija, geg. 10. — Čia šlo didis oro mūšis tarp vokiečių ir hollandų lėktuvų. Vokiečių orlaiviai nuleido parašutais savo karius ties Amsterdamu, Rotterdamu, Haga, Delft, Hook, Haarlem, Venlo ir ties kitais Hollandijos miestais. Sako, kad šie vokiečiai parašutistai aprenkti hollandiškais karinėmis uniformomis.

Virš hollandų miesto Nijmegeno pasirodė 50 Vokietijos orlaivių. Spiečiai nazų lėktuvų skraidė ir virš kitų Hollandijos miestų, bombarduodami kariniai svarbias hollandų pozicijas.

Vokiečiai parašutais iš orlaivių nuleido žemyn didelį skaičių savo kariuomenės Leidene, Waalhavene, Dordrecht ir kituose Hollandijos miestuose.

Kiekvienas iš lėktuvu nuleistas vokiečių kareivis ginkluotas lengvu naujovišku kulkašvaizdžiu.

Berlin, geg. 10. — Vokiečiai paskelbė, kad hollandai jau prašo paliaubų-pertaikos su Vokietija.

Amsterdam, Hollandija, geg. 10. — Hollandų karalienė išlaikymui ir išplatimui. Chicago, bet visos Amerikos "Vilnis" reikalinga ne tik kos lietuviškai visuomenei.

Wilhelmina pareiškė, kad Hollandija visomis įėgomis kovos prieš vokiečius.

London, geg. 10. — Vokiečių orlaiviai bangų-bangomis bombarduoja Belgijos ir Hollandijos lėktuvų stovyklas ir kitas kariškai svarbias vietas.

Vokiečių lėktuvai (tyčia ar netyčia) bombardavo vieną geležinkelio stotį Šveicarijoje. Šveicarai visu smarkumu mobilizuolasi.

Vokiečių Lėktuvai Smarkiai Bombardavo Francijos ir Anglijos Uostus

Būriai Vokietijos orlaivių audringai bombardavo Francijos miestus, turinčius prieplaukas, ištisu šiauriniu Francijos pajūriu, kur Anglija galėtų iškelt savo kariuomenę.

Anglijos ir Francijos orlaiviai lekia į pagalbą Hollandijai ir Belgijai.

Anglų Laivynas iš Viduržemio Jūros Plaukia prieš Vokietiją

Berlin, geg. 10. — Vokiečiai kaltina Angliją ir Franciją, kad jos pirmiausiai užpuolė Belgiją ir Hollandiją; sako, kad anglai ir francūzai tuomi norėjo apeit Vokietijos tvirtumas.

Pranešama, kad Anglijos laivai skubinasi iš Viduržemio Jūros į Belgijos, Hollandijos ir Vokietijos pakraščius.

Italijos Armija palei Francijos Sieną

Roma, geg. 10. — Italijos valdžia vis dar tyli kas liečia jos dėjimas į karą; bet sakoma, kad Italijos armija jau traukia į Francijos pasienį.

Pats Hitleris — Komandierius Hollandijoje ir Belgijoje

Berlin, geg. 10. — Pranešama, kad pats Hitleris paėmė vyriausią vokiečių armijos komandą kare Hollandijoje ir Belgijoje.

Brussels, Belgija, geg. 10. — Pats Belgijos karalius Leopoldas žada komanduot savo armijai prieš Vokietiją.

Prezidentas Rooseveltas Susirūpinęs

Washington, geg. 10. — Prez. Rooseveltas šaukia telefonais Berlyną, Londoną, Paryžių ir prašo nebombarduot iš oro miestus, neturinčius tiesiogines kare svarbos Francijoje, Anglijoje, Hollandijoje, Belgijoje ir Vokietijoje. Jungtinių Valstijų karo laivynas išplaukė iš Hawaii salų į Filipinus, veikiausiai gelbėt Rytinę Hollandijos Indiją nuo pavojaus iš Japonijos pusės.

Hollandai Sprogdina Tiltus, Ardo Tvenkinius

Amsterdam, Hollandija, geg. 10. — Hollandai sprogdina savo tiltus, kad sulaukyt vokiečius: ardo tvenkinius ir vandeniu užlieja kelius vokiečiams.

Vokiečiai iš orlaivių parašutais per trejetą valandų nuleido Hollandijon desėtkus tūkstančių savo kariuomenės; tuo tarpū vokiečių armija užklupo hollandus ant žemės. Per porą valandų vokiečiai pralaužė pasienines hollandų tvirtumas ir nužygiavo apie 13 mylių pirmyn.

(Radio pranešimais, vokiečiai turėjo daugybę savo šnipų Hollandijoje.)

Berlin, geg. 10. — Kai

Chamberlainas Pasitraukty, Jei Darbiečiai Eity į Valdžią

London, geg. 10. — Anglijos ministeris pirmininkas Chamberlainas sutiktų pasitraukt iš valdžios, jeigu darbiečiai sutiktų eit į bendrą, sudėtinį Anglijos ministrų kabinetą iš vien su liberalais ir konservatais. — Pastarieji yra Chamberlaino partijos žmonės.

Pabėgo Visa Hollandijos Valdžia nuo Vokiečių

Amsterdam, Hollandija, geg. 10. — Hollandų komanda sako, kad jie, atidarydami tvenkinius, sėkmingai sutrukdė vokiečius daugelyje vietų. — Didelė Hollandijos dalis yra žemiau marių vandens lygio, todėl užplukdymas tų vietų būtų lengvas.

Tačiau, pagal pranešimus iš Amsterdamo ir Londono, jau nežinia kur į užsienį pabėgo Hollandijos karalienė Wilhelmina ir visa hollandų valdžia.

Vokiečiai Žygiuoja Smarkiau negu 1914 Metais

Berlin, geg. 10. — Vokiečiai užėmė vieną stambią Belgijos tvirtovę (kurios vardas dar nepasakomas).

Brussels, Belgija, geg. 10. Vokiečiai žygiuoja per Belgiją taip smarkiai, kaip kad jie žygiavo per Lenkiją ir Norvegiją. Vokiečiai maršuoja pirmyn per Belgiją daug sparčiau, negu Vokietijos kaizerio armija 1914 metais.

London, geg. 10. — Vokiečių lakūnai bombardavo Anglijos lėktuvų stovyklas ties Londonu ir kitur. Anglai nukirtę žemyn bent vieną nazių orlaivį.

Anglija ir Francija Tariasi Prieš Nazius

London, geg. 10. — Anglų ir francūzų komandos tariasi, kaip geriau paremt Hollandiją ir Belgiją prieš Vokietiją. Kol kas dar nepasiųstas anglų - francūzų laivynas į Belgijos - Hollandijos pakraščius.

Vokiečiai Bombardavo Daugį Francijos Miestų

Paryžius, geg. 10. — Vokietijos orlaiviai bombardavo Francijos prieplaukas Calais, Dunkerque ir kitas, taipgi kariniai svarbius punktus Nancy, Lyone, Lille

Ruoškime vasarines pramogas "Laisvei" paremt. Jos yra didelė atrama šiam lietuviškos liaudies dienraščiui.

ir daugelyj kitų Francijos miestų.

37 Vokietijos orlaiviai bombardavo Belgijos uostą Antverpą.

Francūzai sakosi nukirtę žemyn penkis vokiečių lėktuvus, o hollandai — šešis.

Vokiečiai oro bombomis sunaikino geležinkelio stotį Namure, Belgijoje.

London, geg. 10. — Anglai praneša, kad vokiečiai keliose vietose perėjo per Belgijos rubežius. Šelsta kova tarp vokiečių, parašutais nuleistų iš orlaivių, iš vienos pusės, ir belgų, iš antros pusės.

Hitleris Atsišaukė į Armiją Gelbēt Tautą

London, geg. 10. — Pranešama, kad vokiečių orlaiviai užmušę 400 žmonių vien Brusselsyje, Belgijos sostinėje.

Berlin, geg. 10. — Hitleris atsišaukė į savo armiją, sakydamas, kad nuo vokiečių laimėjimo dabar priklausys Vokietijos likimas per tūkstantį metų. Hitleris pareiškė, jog per šimtus metų francūzai ir anglai užpuldinėjo Vokietiją, norėdami sunaikint vokiečių tautą.

FRANCŪZŲ PREMJE-RAS NORI REZIGNUOTI

Paryžius, geg. 10. — Rengiasi pasitraukt iš vietos francūzų ministeris pirmininkas P. Reynaud. Jis mano, kad tada galėtų būt sudarytas bendras su socialistais ministrų kabinetas.

Paryžius, geg. 10. — Francūzai ir anglai persiuntė savo kariuomenę per Belgijos sieną prieš vokiečius.

Haga, Hollandija, geg. 10. — Vokiečių laivai taipgi iškelė daugius savo kariuomenės į Hollandiją.

London, geg. 10. — Uždaryti rubežiai tarp Vokietijos, Jugoslavijos ir Vengrijos.

Maskva. — Sovietai pareiškė, kad jie nesikiš į talkininkų - vokiečių karą, jeigu jis kiltų ir Balkanuose.

Maskva. — Sovietų vyriausybė padidino galia Raudonosios Armijos generolų ir Raudonojo Latvyno admirolų, sėkmingam kariniam veikimui; sumažino įtaką karinių komisarų armijoj ir laivyną.

ORAS. — Šilčiau; dalinai apsiniauškė.

L A I S V E

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. Stag 2-3878

President Jos. Kalrys
Secretary-Treasurer . . . J. Gasunas
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$5.50
Brooklyn, N. Y., per year	\$6.00
Foreign countries, per year	\$8.50
Canada and Brazil, per year	\$5.50
United States, six months	\$3.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.25
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, six months	\$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

"Vilnius" Bendrovės Dalininkų Suvažiavimas

Sekmadienį, gegužės mėn. 12 d., Čikagoje įvyks "Vilnius" bendrovės šerinininkų (dalininkų) suvažiavimas. Tai bus nepaprastas suvažiavimas. Tai bus 20-metinių "Vilnius" sukaktuvių atžymėjimo suvažiavimas. Bet kadangi savo sukaktuves Čikagos lietuvių liaudies dienraštis šventė peritą mėnesį — šventė su labai didele pramoga (koncertu) ir nepaprastai dideliu jubilėjiniu "V." numeriu, tai ir šis suvažiavimas, aišku, neatkreipė tiek daug visų Amerikos lietuvių dėmesio, kiek anas atžymėjimas.

Apie šį suvažiavimą "Vilnis", be kitko, rašo:

"Manome, nereikia aiškinti, kaip svarbi dabar "Vilnius" rolė Amerikos lietuvių gyvenime. Tai supranta visi jos dalininkai, visi skaitytojai.

"Prie šio suvažiavimo stropiai ruošiamasi.

"Prašome visų Bendrovės dalininkų dalyvauti suvažiavime.

"Prašome visų "Vilnius" skaitytojų, taipgi dalininkų ir bendradarbių rašyti kas turi kokių gerų sumanymų reikale dienraščio gerinimo ir tt.

"Laukiame nuo skaitytojų ir bendradarbių pasveikinimų.

"Už vis geriausias pasveikinimas būtų 20 metų sukakties suvažiavimui, tai naujas skaitytojas gauti.

"Daugelis tai padarė sveikindami 20 metų sukakties pokilį. Bet dar daugelis to nepadarė, o padaryti galėtų gerai pasistengę.

"Taigi, padarykite. Tokis sveikinimas bus visų geriausias.

"Tokis sveikinimas brangus tuomi, kad tai svarbus apšvietos darbas. Gavus skaitytoją nevien dienraščiui nauda, bet nauda visuomenei, nes tuomi juk plečiama apšvieta.

"Visų dalininkų prašome, kas tik gali, kas arčiau gyvena, dalyvauti. Juo skaitlingesnis suvažiavimas, tuo geresnis ūpas, daugiau entuziazmo, taipgi geriau apsvaistoma dienraščio reikalai, daugiau sumanymų duodama.

"Kiekvienas dalininkas (šerinininkas) jauskitės pareigą dalyvauti suvažiavime. Pasiruoškite su gerais naudingais sumanymais, patarimais redakcijai ir administracijai."

Italija Raktas Prie Mūsų

Jeigu Italija įstotų karan, tai prasidėtų žiauriausi mūsų, į kuriuos gal būtų įtraukta apie 20,000,000 ar daugiau žmonių. Viduržemio Jūros pakraščiuose, Afrikoj ir Azijoj taip labai susipainioję Anglijos, Francijos ir Italijos interesai, kad vienu kartu liepsna apimtų labai didelį žemės plotą.

R. P. Post numato, kad (1) Anglija ir Francija bandytų uždaryti Italijai Suez Kanala ir Gibraltarą, o su Turkijos pagalba ir Dardanellus. (2) Francūzai iš Algerijos ir Tunisijos, o anglai iš Egipto pultų Italijos koloniją Libiją. (3) Anglai iš Egipto, Sudano ir kitų pietrytinių Afrikos kolonijų pultų ant Italijos kolonijų Eritrejos, Ethiopijos ir Somalio. (4) Anglijos ir Francijos laivynai bandytų blokaduoti Italijos kraštus.

Italija gi iš savo pusės: (1) Gautų Vokietijos armijos ir orlaivyno pagalbą. (2) Galimas dalykas, kad Vokietija pultų per Holandiją ir Belgiją ant Francijos ir (Anglijos. (3) Italija giriiasi, kad

ji gali išstatyti iki 8,000,000 armiją. (4) Italijos jūrų laivynas yra galingas, tik per dvi paskutines savaites jis pasipildė dviem šarvuočiais "Littorio" ir "Vitorio Veneto," kurie abu yra po 35,000 tonų, turi po 9 kanuoles 15 colių gerklėmis, ginkluoti daugybe kanuolių mažesnio dydžio. Ji baigia dar du tokius laivus "Roma" ir "Impero." Jos kruizeriai, naikintojai ir submarinai padarytų daug bėdos Anglijai ir Francijai. (5) Italijos orlaivynas yra stiprus ir jis gautų Vokietijos orlaivyną talkon. (6) Italija orlaivių ir laivų pagalba galėtų sunaikinti Anglijos laivyno bazę, Malta, užklupti Gibraltarą ir Suez Kanala. (7) Italija iš Libijos galėtų pulti Francijos kolonijas Afrikoj, o jos orlaiviai ir submarinai — nukirsti Francijos susisiekimą per Viduržemio Jūrą. (8) Italijos karo jėgos iš Ethiopijos ir Libijos veiktų, kad susivienyti ir užimti visą Raudonųjų Jūrų pakraštį ir Suez Kanala. (9) Balkanai paskėtų karo liepsnoj, abi pusės siektų juos užvaldyti. Toki numatoma karo veiksmai Viduržemio Jūroj, Afrikoj, Azijoj, Balkanuose ir Vakarų Fronte, jeigu Italija įstos karan.

Būtų daug geriau, kad tas neįvyktų, t. y., kad karo nesiplėstų; juo būtų geriau, kad jis kuoveikiausiai užsibaigtų.

Priversti Budėti

Anglijos ir Francijos karo intrigos Artimuose Rytuose priverčia Sovietų Sąjungą budėti Juodųjų Jūrų srityj. Juodųjų Jūrų karo laivynas laiko pratinimus. Jo komandierius Oktjabrijsky tarpe kitko pareiškė: "Mes, Juodųjų Jūrų laivynas, esame priversti sekti įtariamais intrigas Anglijos - Francijos imperialistų Balkanuose ir Artimuose Rytuose. Mes turime būti pasirėngę, kad bile valandą sunaikinti priešą, kuris išdrįstų pasikėsinti ant mūsų brangios tėvynės sienų!"

O laivyno organas "Krasny Flot" (Raudonasis Laivynas) rašo: "Bakų, tai mūsų žibalo centras. Baku miestas ir aliejaus šaltiniai yra gerai apsaugotas nuo priešų užpuolimo. Iš ten gautų mirtingą smūgį kiekvienas karo padėgėjas."

Paaukštintimai Sovietų Armijos Vadų

Aukščiausia Sovietų Taryba paaukštino apsigynimo jėgų komandierius apdovanojant juos garbės ženklais ir tris pakelė prie aukščiausios garbės suteiktamiems Sovietų Sąjungos maršalų laipsnius.

Maršalų laipsnius gavo vyriausias Raudonosios Armijos štabo viršininkas Boris Šapošnikov, kuris jau pirmiau buvo apdovanotas už sugabų veikimą Raudonojo Armijos prieš imperializmo jėgas Suomijoj. Gavo tą laipsnį Armijos komandieriai Grogorij Kulik ir Semion Timošenko. Timošenko vadovavo Raudonajai Armijai paliuosavime Vakarinės Ukrainos iš po lenkų ponų. Timošenko, tai senas Vorosilovo draugas. Jie kartu su maršalu Semionu Budioniu organizavo raudonąją raitariją piliečių kare ir skaudžiai sumušė lenkus dar 1920 metais Ukrainoj.

Kartu padaryta ir kai kurios permainos. Maršalas Klementij E. Vorosilov užėmė vice-pirmininko vietą Sovietų Komisarų Taryboj, tai yra, Molotovo pagelbininko, ir tuo pat kartą pasiliko pirmininku Aukščiausios Apsigynimo Tarybos. Armijos apsigynimo komisaro vietą užėmė S. Timošenko. Sovietų Sąjungoj apsigynimo reikalus tvarko Aukščiausia Apsigynimo Taryba, kuri turi penkis atsirus komisariatus, būtent: armijos, laivyno, orlaivyno, karo laivų statybos ir sunkios karo pramonės.

Biznis ir Amerikos Orlaiviai

Eilė senatorių, kongresmanų ir orlaivyno komandierius generolas H. H. Arnold pakėlė skandalą, kad Jungtinės Valstijos stato tūkstančiais orlaivius Anglijai ir Francijai, o Jungtinių Valstijų orlaivynas yra senesnis.

Bet ponas Rooseveltas sako, kad yra statoma 1,900 karo orlaivių, kurie bus įrengti pagal naujausią techniką, ginkluoti kulkasvaidžiais ir net 37-ųjų kilometrų kanuolėmis.

Daugelis giria, būk Jung. Valstijų yra geriausi karo orlaiviai, bet kiti sako, kad jų kūro tankai ir lakūno patalpa nėra užtektinai apsaugota nuo priešų kulku.

Vokietijos, Anglijos, Francijos ir Buvusios Lenkijos Agentai Veikia Lietuvoj

(Mūsų specialaus korespondento laiškas iš Lietuvos)

"Gestapo" karmiai mūsų tėvynėj; kaip veikia Chamberlaino ir Reino agentai; lenkai—jų talka; su-sektas pragaistingas planas susprogdinti Sovietų kareivines Alytųj; suėmimai kovotojų už laisvą Lietuvą.

Lietuva yra, kaip jau rašiau pereinam laiške, visokių tarptautinių avantiūristų ir imperialistinių valstybių agentų "veikimo plotas." Ypačiai tai galima buvo pastebėti prieš karo pradžią. Lietuvoj prasidėjo gausus svetimsalių lankymasis. Atvažiavo tai vokiečių prekybos firmų atstovai, anglų biznieriiai ir visoki Francijos vojažorai. Tie visi svečiai turėjo vieną tikslą — tai yra šnipinėti, kas dedasi Lietuvoj ir ką svetimi priešingos valstybės agentai veikia toj šalyj. Dar gausiau praplito tas "tūrizmas," kai Sovietų kariuomenė įžygiavo į savo buveines Lietuvoj.

Sovietams ką tik pradėjus žygiuoti, tuoj nuvyko į Alytų vokiečių jaunuolių ekskursija, neva "geografų ratelis", kurie ten susipažino su vietove. Apžiūrėję kareivines, darė nuotraukas ir sugrįžo į Kauną. Karo pradžioj Kauno baruose galima buvo tankiai išgirsti politines diskusijas tarp tamsių tipų, kurie buvo kariaujančiųjų valstybių užverbuoti kaip agentai Lietuvoj.

Ne tik Kaune, bet visam Pabaltij, kaip Rygoj ir Taline, pilna tų šnipų ir agentų.

Viena iš aršiausių ir plačiausių svetimos valstybės šnipinėjimo organizacijų yra nacių "gestapo" agentūra. Toji agentūra Lietuvoj jau kelerius metus gyvuoja. Ta organizacija turi apmokamų agentų ir "laisvanorių". Organizacijos šulalai yra arba Reicho piliečiai, ar vietiniai vokiečiai "fiureriai," kurie turi nacių partijos patikėjimą.

Mūsų mažoj valstybėj, kaip sako žinovai, buvo apie 2,000 visokio tipo nacių šnipų. Tų agentų uždavinys yra netik šnipinėti Lietuvos reikalus, bet ir atbėgėlių ryšius su Paryžium ir tt. Be tų uždavinių jie dar seka, ar vietiniai vokiečiai yra ištikimi furjeriui ir ar nėra tarp vokiečių "išgamų": komunistų ar demokratų...

Gestapo darbas Lietuvoj yra vadovaujamas žurnalisto Hildebrando ir prekybos firmos atstovo Luchto (Reicho pilietis). Veikimo centras ir štabas yra Karaliaučij. Ten yra skyrius prieš užsienio vokiečių Susivienijimo (VDA), kuriam vadovauja nacių šulas Bohle.

Neseniai žvalgyba padarė kratas pas kai kuriuos tos nacių organizacijos narius ir rado pas juos gyventojų sąrašus. Tuose sąrašuose buvo sužymėti 4 įvairių "spalvų" gyventojai. Pagal tuos sąrašus nepatikimiems Lietuvos gyventojai turėjo būti, po Hitlerio įtazavijos, patupdinti vieni koncentracijos stovyklose, kiti kalėjimuose, tretį turėjo būti išsiųsti darbams kitose Reicho dalyse, o ketvirta kategorija buvo pasižymėta kryžiuokais. Ta kategorija, kuri turėjo savjį geriausius Lietuvos sūnus, darbininkų profesorius, buvo paskirta "likvidacijai."

Idomu, kad tuose sąrašuose nebuvo matyti pavardžių tų žmonių, kurie dirbo tiesioginiai ar netiesioginiai naciams. Tokių lietuvių pavardžių nebuvo matyti sąrašuose, kadangi jie buvo palankūs Hitlerio tarnai ir net kai kurių tokių aukštų valdininkų pareigūnų žmonos dar gavo dovanas, iš Leipigo mūgės sidabrinės lapas.

Charakteringas yra faktas, kad "žvalgyba" nesuėmė tų sąrašų laikytojus nacių, kadangi, kaip paaikškėjo, "žvalgyba" pati turi beveik tokius pat sąrašus, kurie buvo naciams žinomi. Taip Smetonos - Skučio agentūra dirba ranka į ranką su aršiausiais Lietuvos nepriklausomybės priešais.

Vilniuje girdėjau, kad net pats buvęs tautininkų jaunaliuvių "dučė" Benediktas Grebliūnas - Grebliūskas padėdavo tiems naciams. Ir neveltui jisai turi Maironio gatvėje, Kaune, didelį mūrą.

Kadangi visuomenė per daug pradėjo murmėti apie tą nacių kurtų organizaciją, ir tas dalykas galėjo virsti dideliu visuomeniniu skandalu, tos organizacijos vadas DNB (vokiečių telegramų agentūros) atstovas Hildebrandas dingo vokiečiai yra ištikimi furjeriui ir ar nėra tarp vokiečių "išgamų": komunistų ar demokratų...

bių dokumentų. Kartu su juo staiga dingo biznieriis Lucht, Berlyno instruktorius.

Po kiek laiko "geriausiai informuotas" žurnalistas Hildebrandas sugrįžo ir vėl grįžo prie darbo...

Apart tų nacių agentų, kurie turi ryšius "aukštose sferose," smarkiai veikia Lietuvoj ir francūzų ir britų imperialistų žmonės. Jie, kaip jau paminėjau, veikia kaip visokių biznio firmų ir kompanijų atstovai. Jų veikimo būdas yra skirtingas nuo nacių.

Naciai lenda ne tik miestuose ir įstaigose, bet ir kalėdoja pas kaimiečius skleisdami visokius gandus ir sėdami neapykantą tarp vienos gyventojų dalies ir kitos.

Chamberlaino ir Reino agentai veikia daugiau per ministerijų raštines ir per ponų salonų sueigas.

Praeitą mėnesį buvo vieno francūzo Mr. Pishon, kurs dirbo sekretorium atstovybėj, teismas, per kurį paaikškėjo, kad jis veikė kartu su užsienio reikalų ministerijos aukštu pareigūnu. Kartu su Anglijos ir Francijos žvalgybų instruktoriais dirba ir P.O.W. organizacijos nariai Vilniuje. Peoviakai išnaudojami "juodam darbui," kaip diversijos aktų išpildymui, gaudams skleisti, dokumentams klastuoti.

Štai yra keletas teismų bylų, kurios šiomis dienomis buvo nagrinėjamos Vilniuje. Vienoj byloj buvo teisiami Peoviakai, Boleslav Olševskis ir Albin Rymkevič, kurie anglų agentų instruktuoti rinkdavo buv. Lenkijos armijos ginklų liekanas ir sudarė "arsenalą". Jie buvo nušauti abu po 10 metų sunkiųjų darbų kalėjiman. Jų tikrasis ponas ir viršininkas buvo "tūlas svetimsalis", kuriam teko likti nežinomui...

Kovo mėn. buvo teisiami buv. Lenkijos kariuomenės karininkai: Stanislaw Skardinsky, Mečyslav Gete, Jan Veberanovsky. Tie visi ponai ir taip pat poručikas ir podporučikas Marijon Chulinsky ir Jan Krasnik paganos iš stovyklų, gavo suklustuotus dokumentus ir turėjo išvykti į Suomiją kautis už Mannerheimą prieš Sovietus. Jie visą savo planą įvykdė su anglių pagalba. Taip pat buvo iš-

aiškinta, kad lenkas studentas Falkovskis, kuris su savo dviem sėbrais nukirsdavo telegrafo ir telefono stulpus tarp Kauno ir Vilniaus ir vykdė kitus diversijos aktus; buvo tik "strelčnikas" (jiešmininkas), o tikrieji tų planų autoriai turėjo aukštos protekcijos...

Imperialistų agentai savo darbe randa tautininkų, žinoma už gerą pinigą, ponų salionuose, jiems padeda net dabartinių ministerijų žmonos (faktas), o lenkų bajorai veikia per savo gimines iš tautininkų giminių... Juk pati Zosė (ponia Smetonienė) ir turi gimines tarp šlektų.

Naujos unijos su lenkais šalininkai Lietuvoj daugiausiai yra iš maišytų bajoriškų šeimų, kurie buvo daugumoj L. T. S. (Lietuvių tautininkų sąjungoj). Vienas iš to judėjimo pravadryių yra grovas Komaras.

Netoli Kauno yra grovo Komaro dvaras. Tas dvaras ir jo ponas turi blogiausią vardą pas žmones. Komaro kaimiečiai išnaudojami iki kaulų smegenų ir dirba kaip panščiznos laikais — nuo aušros iki sutemų, — o gauna atlyginimo centus. Tame dvare susieina unijos šalininkai, — ponai bajorai suvažiuoja iš visų kampų savo automobiliais. Toj kompanijoj rasi tautininkus, kaip Komaras, lenkų aukštų karininkų, švedų konsulą ir dar "gerus prieštalius" iš tolimų kraštų; ten išdirbami visoki planai...

Bebaigiant rašyti laišką — man teko sužinot iš vieno draugo, atvykusio iš Džukijos baisi naujiena. Lietuvos ir darbo žmonių priešai kėsinosi išžudyti dalį Sovietų igulos Lietuvoj.

Paskutiniu momentu tapo susekta svetimų agentų pragaistingas darbas susprogdinti Sovietų kareivines Alytųj. Tapo sumiti tos organizacijos nariai, — tarp (Tąsa ant 5 pusl.)

Klausimai ir Atsakymai

Klausimas

Gerbiama "Laisvės" Redakcija: Ar jūs nepastebėjote, kaip "Garsas," Rymo Katalikų Susivienijimo organas apraudojo suomius, kad jie per daug greitai padarė taikos sutartį su Sovietais? Girdi, jeigu jie būtų palaukę pavasario, tai Sovietus būtų išmušę.

Dabar jau nudžiugo ir sako, kad Hitleris jau pirštus nūdegė Norvegijoj. Girdi, alijantai kad pila tai pila vokiečiams. Visus Vokietijos laivus baigia nukandinti. Kareiviai tūkstančiais naikinami. Daugiau Hitlerio nebebusia.

Girdi, ponai užvaldys ir visą Rusiją. Tada bus rojus ant žemės. Ir tada mūsų vadai po ponų nagaika bus užganėdinti. Bet mano supratimu, greičiau po mano padu plaukai išaugs, negu ponai to susilauks. Pamatysime vėliau, kurių teisybė. Senas Džukas.

Atsakymas

Berods nėra ko į šį klausimą ir atsakyti. Patys atsakote. Kita, "Garso" plepalus pats gyvenimas jau supliekė. Pasirodo, kad vokiečiai alijantus beveik visai išmušė iš Norvegijos, o ne alijantai vokiečius.

Šių metų Pirmoji Gegužės Havanos mieste (Kuboje) buvo pažymėta ryškiau, negu kada nors to krašto istorijoj. Paveiksle parodoma dalis demonstrantų, žygiavusių Havanos gatvėmis.

LITERATURA

MIENAS

SIANDIENA

(Drg. R. Židžiūniui, jo 25 metų rašytojavimo sukakties proga)

Siandien džiaugsmu gal šypsosies,
Kai sveikins suėję draugai;
Primins jie tau išeitą kelią,
Nes pats gal pamiršęs buvai...

Pamiršęs... ir laiko juk trūksta,
Kad žvelgti kur darbo pradžia,—
J siela diena kai įsvinta,
Negi besiguosį nakčia!

Pirmyn, tik pirmyn keli koją,
O tavojo darbo gausa
Prašyti, rods, prašo siandieną,
Priminti, jog ji ne visa.

Priminti, kad švintantis rytas
Dar daugio darbų reikalauja,—
Kas darbo bare pasirodė,
Ir vėl jį kreipsis, jo klaus!

Siandieną mes ranką tau tiesiam,
Pasveikinti siekiam tave,
Ir laišką širdingą tau rašom,
"Valio" šaukiame einant gatvei!

Mes viliamės ryto skaidresnio,
Ir žinom—jį puoš tik darbai,—
Smagiai mes siandieną tau tariam:
Težydi mūs darbo draugai!

St. Jasilionis.

1940. V. 3.

Jie Žuvo...

(Mintis skolinta)

Supraski, vaikiuke, juk čia anglų būta,
Malonūs ir skaisčius jų buvo veidai.
Bet dabar čia guli lavonai-puvėsiai,
Arba anglų kaulai, likę palaikai...

Jų dabar tik kūnai Norvegijos žemėj,
Prislėgti, užgruovę fjordų gilumoje.
Už Anglijos Lordų Rūmus jie kariavę,
Jie gavo sau žemės šalyj svetimijoje...

O šičia, vaikiuke, tai vokiečiai buvo.
Jie mėgo gersnoti Pilsnerį ir vyną.
Bet dabar, jų kūnai jau čia apipuvo,
Ir vokiečiais niekas jų jau nevadina.

Vokiečiais jau daugiau jiems nelemta būti,
Čia turės kirminti ir visai supūti.
Jie čionais kariavo, mat, už "garbę" Reicho.
Pavirs jie čia moliu, kad ir pirma laiko...

O čionais, vaikiuke, tai francūzai buvo.
Valgė skania duoną, merkdami jį vyną.
Bet dabar, lavonai ir jų apipuvo,
Ir niekas francūzais jų nebevadina.

Nesidžiaugis jie saule, meile mergužėlių;
Nesigėrės kvapniais laukų ramunėlių.
Už didžiųjų aukšą jie, mat, čia kariavo,—
Prarado jaunystę ir gyvastį savo.

O tenais, vaikiuke, tai buvę norvegai...
Ir juos šalta žemė apglėbusi laiko.
Ir jie žemėj pūva, palikę jau niekais:
Giltinė nuskynė jaunus, pirma laiko...

Giltinė, vaikiuke, žinai, nesiklausia,
Kokia tavo tauta, ir kas tau mieliausia.
Kur tik pasisukus, gyvastis naikina,
Tarytum pjovėjas, dalgiu žolę skina.

Visi jie, vaikiuke, dabar guli, tyli,
Nė pyksta, nė baras, nė keikia, nė myli.
Negali jie savo burnų atdaryti,
Tai nieko negali nei mums pasakyti.

Paimk, vaikiuke, tu spatą-kastuvą
Ir žaliąją veją tu prarauk, nuimki.
Te mato gyvieji, kiek gyvasčių žuvo.
Ir dėl ko tas viskas?—Tu jiems tai priminki.

Iš baimės juk turčiai juos siuntė į karą,
Jaunystėj mirčiai grūdo jį nasrus,
Kad kaip išlaikyti "prestyžą" ir galią,
Ir vargšų sukrautus jiems gausius turtus.

Atkaskie, vaikiuke, tu mirusių veidus,
J juos tepažvelgia naujieji pulkai,
Kol dar nėra vėlu, saulė nesileidus,
Te mato, kuom virto jų buvę draugai.

Tegul jie pamato jų mėlynus veidus,
Sutrėkštus jų galvas, sutrintas akis,
Sukrypusias lūpas, indubiusius žandus,
Tai tuomet, vaikiuke, jie tau pasakys:

"Čia guli ir pūva tų vyrų lavonai,
Ką kovės už lordus, junkerius piktus;
Jie buvo vargdieniai, nebuvo jie ponai,
Padejo jie galvas už ponų turtus."

Proncė.

Ponia Rooseveltienė, prezidento Rooseveltto motina, pasikvietė tūlus scenos ir filmų artistus pasitarti apie sudarymą tarybos Činijai gelbėti. Iš kairės į dešinę: Zorina, Ponia Rooseveltienė, John Garfield ir Peggy Wood.

A. Tolstojaus ir A. Fadejevo Laiškas Liet. Rašytojų Draugijai

Lietuvių Rašytojų Dr-gija, vykdydama savo nutarimą palaikyti su draugiškų mums kraštų, o jų tarpe ir su Sovietų Rašytojų Sąjunga, kolegiskus santykius, savo laiku Sovietų Rašytojų Sąjungai buvo pasiuntusi keliasdešimt lietuvių autorių knygų, kaip atsidėkojimą už anksčiau gautus iš Sovietų Rašytojų Sąjungos liuksusinius grožinės literatūros veikalus. Prieš porą dienų LRD iš Sov. Rašytojų S-gos gavo visą eilę (per 60) naujausių Sovietų leidinių; poezijos, prozos rinkinių, monografių ir t. t. Drauge su šia gražia dovana, Lietuvių Rašytojų Draugija gavo Sovietų Rašytojų S-gos pirmininko A. Tolstojaus ir tos S-gos sekretoriaus A. Fadejevo pasirašytą laišką. Laiške rašoma:

"Lietuvių Rašytojų Draugijos Valdybai.

"Brangūs Kolegos ir Draugai! Mes su džiaugsmu sužinojome apie Jūsų norą palaikyti kultūrinis ryšius tarp Lietuvos rašytojų ir Sovietų Sąjungos rašytojų per Sov. S-

gos rašytojų Valdybą. Šituose rašytojų ryšiuose ir santykiuose svarbiausią vietą turi užimti pasikeitimas žiniomis apie literatūros reiškinis mūsų kraštuose ir pasikeitimas literatūros naujienomis. Šitas pasikeitimas duos galimybių ne tik abipusiai pažinti literatūros gyvenimą, bet ir panaudoti geriausių pavyzdžių, spausdinant juos žurnaluose arba atskirais leidiniais.

"Toks ryšis taip pat patarnaus pasikeisti literatūrinį patyrimu, kuris būtinas rašytojų profesijos žmonėms.

"išandien siunčiame Jums kai kurias literatūros naujienas, išėjusias paskutiniu laiku. Tegul šitas siuntinys patarnaus draugių kraštų rašytojų literatūrinį ryšių gerai pradžia, vienos profesijos žmonių, kaip svarbiausiojo meno darbininkų būrio, ryšiams.

A. Tolstojus ir A. Fadejevas."

Didysis Rusų Kompozitorius Čaikovskis

Šiemet gegužės 7 d. sukako 100 metų nuo gimimo garsaus rusų kompozitoriaus Petro Iličio Čaikovskio, ir veiki pusė šimto metų nuo jo mirties, lapkričio 6, 1893 metų.

Petras Čaikovskis pirmiausiai atkreipė j save atydą ne advokatūra, kurios buvo mokslą baigęs, patekęs į Rusijos teisingumo ministeriją, bet sugabiai valdydamas pianą, grieždamas romansus ir operų arijas. Taip, tas žmogus buvo paprastas, kaip ir visi iš turtingesnių šeimų jaunuoliai, jeigu neskaityti jo politiniai—liberalio nusistatymo, kurisėjo toliau, negu jo sandraugų.

Bet jaunasis Čaikovskis, traukiamas muzikos, greitai suprato, kad jam reikia padaryti pasirinkimą tarpe muzikos, jai atsidavimo, ir, iš kitos pusės, nedidelio viršininkelio caro ministerijoje. Ir 1861 metais jis rašo: "Aš turiu jėgų ir gabumų, bet sergu ta liga, kuri vadinasi lužiena, ir jeigu nenugalėsiu jos, tai, žinoma, lengvai galiu pražūti."

1862 metais Petras Čaikovskis įstoja į A. Rubenšteino tik atidarytą muzikos konservatorią Peterburge. 1865 metais jis jį baigė su aukso medaliu. Pirmasis jo muzikos darbas buvo kantata "Prie Džiaugsmo," žodžiai Šilerio. Čaikovskis visa siela atsidavė kompozitoriaus—muziko menui. Jo kiekvienas naujas kūrinys buvo didelis muzika įdėlis. Jis karštai studijavo Glinšką ir kitus žymius muzikus. Čaikovskis palaikė ryšius su tų laikų garsiais muzikais—Stasovu, Balakirovu ir kitais. Tūlus kompozicijos darbus, kaip tai "Romėjo ir Juliet", "Audra" ir "Manfried" jis rašė su jų patarimu. Ir kada, reakcijai spaudžiant, Balakirovas buvo priverstas atsisakyti nuo vadovavimo simfonijos orkestru, tai Čaikovskis griežtai išstojo prieš reakciją, keldamas protestą.

Tiesą, atvirumas, sąžiniškumas, žmoniškumas, nuoširdus atsidavimas savo darbui,—tokis charakteris Petro Čaikovskio, žmo-

gaus, kuris turėjo didžiulę kuriamąją jėgą, kuris savo darbais iškilio j didžiausius muzikos meistrus.

Tokis jo buvo būdas iki pat mirties. Jo darbas caristinės Rusijos sąlygose nebuvo lengvas. Čaikovskis garsus muzikas turėjo pakilimus ir sunkupimus.

Čaikovskis—muzikos genijus davė žmoniui: 10 operų, 3 baletus, 7 didelius simfonijos kūrinius, visą eilę overtūrų, kantatų, maršų ir kitų muzikos kūrinių artistams, chorams, simfonijos orkestrams. Trisdešimt metų atidavė muzikai. Jis buvo ne vien muzikas, kompozitorius, bet kartu mokytojas ir kritikas.

Petras Čaikovskis didžiai mylėjo gamtą, teisingą gyvenimą, giliai mokojo pasinerti į gyvenimą, pažinti jį ir muzikoj perduoti. Su stebėtina jėga jis mokėjo perduoti gamtos grožį, tikrą ir gily žmogaus sielos išgyvenimą, laimingą būsimą gyvenimą.

Kaip ir visiems diems mastytojams ir kūrėjams, stačiusiems aukštai žmoniškumo idealą, Čaikovskiui gyvenime prieštaravo tamsus caristinės Rusijos padėjimas. O ypatingai kietai jį veikė 1870-1880 metų reakcija.

Caristinės Rusijos padėtis negalėjo neveikti j garsaus kompozitoriaus dvasinį ir politinį gyvenimą, nepaisant, kaip jis būtų muziką pamėgęs, kokiomis užmaskuotomis spalvomis būtų tas viskas dengiamas. Čaikovskis buvo geniališkas muzikoj meistras, bet tuo pat kartu jis matė tikrą žmonių gyvenimą ir jieškojo kelio į laimesnę ir šviesesnę gyvenimą.

Jau Čaikovskio simfonijos kūriniai "Romeo ir Juliet", "Audra" ir "Frančeska da Rimini" parodo ne vien jo simfoniškas pastangas, bet ir kūribinius jieškojimus. Nedaugelis iš tų laikų muzikų pajėgė suprasti visą dramatišką jėgą, ir Čaikovskio muzikos gilumą. Tūli jį ignoravo, kiti kri-

(Tęsa ant 4 pusl.)

Miko Petrausko Pirmasis Sasiuvinys Jau Spausdinamas

Neseniai spaudoje buvom pranešę, kad apie vidurį gegužės mėnesio pirmasis leidinys Miko Petrausko kūrinių jau bus atspausdintas. Dabar yra smagu visuomenę painformuoti, kad darbas eina pirmyn, dainos viena po kitai įgraviruojamos ir veikiausiai iki kalbamą laiko sasiuvinys bus atspausdintas.

Dabar dar tenka sukelti reikalinga suma pinigų (apie \$200), kurių stoka balanso suvedimui, iki galėsime už veikalo atspausdinimą išlyginti. Į pirmesnį komiteto atsiskaitymą gražiai atsiliepė Newarko Sietyno Choras, užsiprenumeruodami penkias kopijas leidinio. Atsiliepė keletas ir pavienių. Veikiausiai yra ir daugiau chorų ir pavienių, kurie yra pasiriję pagelbėti komitetui sukelt esamą nedateklų, bet neskubi pinigų pasiūti.

Komiteto sekretorė B. Šalinaitė yra išsiuntinėjus chorams ir paviniams asmenims prenumeratų rinkimui knygelių. Kurie yra surinkę kiek prenumeratų, yra prasiūsi prisiūti pinigų, nes ruošiamas finansinė apyskaita, į kurią norima įtraukti visų prenumeravusių vardus. Taipgi prašom simpatikų, kurie manote įsigyti pirmąjį leidinį, padaryt tai dabar, kas palengvintų komitetui išleidimo išlaidas. Pinigus siųskit sekretorės B. Šalinaitės antrašu, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

KOMITETAS,
K. Petrikienė, Pirm.

Lietuvos Knygos Parodos Proga

Ryšium su Lietuvos knygos paroda Maskvoje Lietuvos pasiuntinys įgaliotas ministras Natkevičius ir Ponia Natkevičienė balandžio 7 d. surengė didelį priėmimą, kuriame dalyvavo švietimo komisaras Govrilovas ir bibliotekų skyriaus vedėjas švietimo komisariats Edelmantas. Iš užsienių reikalų ministerijos priėmimo dalyvavo generalinis sekretorius Sobolevas, protokolo šefas Barokovas, Baltijos departamento direktorius Lišiasakas, konsularinio skyriaus vedėjas Efofejevas su žmona, Vokso pirmininkas Kementovas ir Vokso bendradarbiai, daug žymių asmenų, atstovaujantių Sovietų Sąjungos mokslui, literatūrai ir menui. Svečių tarpe buvo matyti rašytojai— Ivanovas, Nikulinas, Apletinas, Katajevas, artistai Barsova, Leonidovas, Baturinas, Dulova, dailininkai—Kračenko, Končalovskis, Ivanovas, Lenino bibliotekos direktorius Jakovlevas, užsienių literatūros bibliotekos direktorė Rudamino, Tretjakovo galerijos direktorius Lebedevas, tarptautinės knygos direktorius Fomičevas, atsakomasis mokslo akademijos sekretorius Svatinevas, teatro skyriaus viršininkas meno komisariats Vdovičenko, literatūros muziejiaus direktorius Bojevas, vakarų meno muziejiaus sekretorius mokslininkė Sidorova, laikraščio "Sovietkoje Iskustvo" redaktorius Gorodinskis, meno veikalams leisti leidyklos direktorius Kagnas ir kt. Dalyvavo taip pat Estijos ir Latvijos pasiuntiniai ir tų pasiuntinių personalas. Ministras Natkevičius dar kartą padėkojo Sovietų vyriausybei ir Vokso švietimo literatūros bibliotekos vedėjai Rudamino. Ta proga jis įteikė laišką, kuriuo parodoje išstatytos knygos dovanojamos Voksui ir Maskvos bibliotekoms. Už tai padėkojo Vokso pirmininkas Kementovas.

Priėmimas praėjo labai jaukia ir draugiška nuotaika.

Lietuvos knygos paroda jau uždaryta. Ją atlanke labai daug žmonių. Garbės svečių knygoje yra įrašyta šimtai įdomių atsiliepimų.

Sovietų Sąjungos spauda parodos metu yra įdėjusi daug straipsnių apie lietuvių literatūrą ir kalbą.

Šalinaitės Mokinių Koncertas

Muzikos ir chorų mokytoja ruošia gražų savo mokinių koncertą, kuris įvyks sekmadienį, geg. mėn. 12 d., 1940, Shubert Hall salėje, Broadway, Monroe and Howard Ave., Brooklyn. Pradžia 7 v. v.

Be mokinių, dalyvaus ir profesionalų dainininkų, o taipgi Newarko Sietyno Choras. Po koncerto šokiai.

Worcester, Mass.

25 Metų Aido Choro Veiklos Peržvalga

Balandžio 21 d., 1940, Aido Choras suruošė puikų koncertą savo 25 metų gyvavimo sukakties paminėti. Pati Aido Choro pradžia siekia 1914 metus. Pradžioj paminėtų metų grupė Worcesterio lietuvių suorganizavo nepriklausomą nuo Romos katalikų parapiją, taipgi suorganizavo ir savo reikalams chorą, kurį vadovavo S. Turskis apie metus laiko. Krinkant "nepriklausomai" parapijai, chore reikėsi minčių ir pageidavimų suorganizuoti Worcesterijje lietuvių liaudies chorą. Šiuo klausimu rūpinosi ir tų laikų LSS 40 kuopa. Još nariai stengėsi sukoncentruoti meno spēkas šiam darbui. Buvo išrinkta iš 40 kuopos komisija, kurion įėjo M. Dusevičius (Duseika), J. Repšys ir R. Židžiūnas, Spalių mėnesį buvo suorganizotas choras ir pavadintas LSS 40 Kuopos Choru. Mokytojum pasamdytas S. Turskis.

Su pradžia 1917 metų ši chora pradėjo mokinti Jonas Dirvelis. Suskilus LSS ir įsikūrus Komunistų Partijai 1919 metais, choras palinko į šią pusę ir pasivadino Lietuvių Komunistų Choru. Kilus reakcijai, Palmerio agentų puolimams, prisijėjo padaryti pakeitimų ir Chore. Tuomet Choras pasivadino Aido Choru. Tuo vardu besivadindamas, jis ir šiandien plečia kultūros darbą lietuviuose. Su pradžia 1920 metų, pasitraukus Jonui Dirveliui iš mokytojo vietos, Aido Chorą pradėjo mokyti Jonas Butėnas, kuris ir mokino jį iki 1923 metų. Jam mokytojaujant, Aido Choras susimokino sunkesnių ir pinesnių dainų, o be to, suvadino ir operėčių—"Iš-eivį", "Čigonai" ir "Adomą ir Jieva". Butėnui pasitraukus, Chorą mokino Povilas Kilinskas. Su pradžia 1925 metų Aido Choro mokytojum pakviestas Ignas Perminas. Per tą laiką Choras daug dainavo Permino pagamintų dainų, suvadino jo pagamintą operetę—"Meilės Ryškštė", "Kupretas Oželis" ir t. t. Perminui pasitraukus, 1927 metais Chorą mokino Albertas Stankus, Amerikoj gimęs muzikas ir veikėjas. Jam vadovaujant, Choras suvadino operetes "Sylvia" ir "Grigitis".

Išvykus Stankui į New Yorką Aido Chorą pradėjo mokyti Marijona Meškienė. Ji pradėjo chorą mokyti 1929 metais. Jai Chorą mokinant, jis suvadino sekamas operetes bei muzikališkus veikalus: "Nebaigta Kova", "Alkis", "Čigonai Klajūnai" ir "Tamykla".

Kai buvo susivienyta su žvaigždės Choru, 1935 m., susidarė komplikacijų, kurių dėlei M. Meškienė iš mokytojos vietos pasitraukė. Su 1936 metų pradžia Aida pradėjo mokyti Vytautas Sukackas, aušges žiburėlio draugijėje ir atėjęs į aidiečių grupę. Bet gyvenimas yra pilnas gražių, malonių, bet drauge ir audingų nuotikių. Siame laikotarpyj taipgi pasitaikė Aido Choru išgyventi nesantaikos dėl dviejų mokytojų: viena aidiečių dalis stovėjo už vieno mokytoja, o kita—už kita. Vytautui, tačiau, teko šiame sunkiame laikotarpyje Chorą mokyti. Išvykus jam iš Worcesterio 1938 metais, Chorą pradėjo mokyti dabartinė jo (Tęsa ketvirtam pusl.)

Didysis Rusų Kompozitorius Čaikovskis

(Tąsa nuo 3 pusl.)
tikavo. Bet Čaikovskis nenusiminė. Jis jautė, kad jo gilus nepasitenkinimas esamąja tvarka yra šauksmas prie laimingo, geresnio liaudies gyvenimo ir tas negali pasilikti balsas tyruose. Ir jis neklydo. Jis ėjo muziko kovotojo keliu.

—Aš labai pasikeičiau per šį laiką,—rašė jis savo draugui J. A. Klimentko, 1877 metais,—ir fiziškai ir ypatingai moraliai. Ūpo linksmintis, kvailauti visai nėra. Jaunystės neliko nei už skatiką. Gyvenimas baisiai nuobodus, įkyrus ir tuščias... vienas, kas po senovei pasiliko, tai noras rašyti. Jeigu apstovos susidėtų kitaip, jeigu savo troškimams kurti aš nesutikčiau ant kiekvieno žingsnio kliūčių... tai galėčiau kada nors parašyti ką nors gero.”

Tai buvo tas krizis jo gyvenime, ką jis ir išreiškė savo 4-tojoj Simfonijoje, 1877 metais, ir kas įgavo jo muzikoj toną iki pat mirties. Čaikovskio gyvenime įvyko dvasinis persilaužimas. 1877 metais jis pasitraukė iš konservatorijos. Po nevykusio apsigėdimo, visai nuvargęs, dvasiniai ligotas, biednas išvyko iš Rusijos į užsienį. Bet Čaikovskis nežuvo, jis vėl su didžiu energija ir gabumu dirba muziko-kompozitoriaus darbu. Čaikovskis simfonijoje—didelis dramaturgas; operose—genialis simfonistas. Jis teisingas, ištikimas. „Melas man bjaurus”—daug kartų jis pabrėždavo, išstodamas prieš netiesą. Jautrus lyrikas ir poetas.

Siužetuose, kuriuos jis ėmė, jį visada traukė poetiškas, žmoniškumas, teisingumas ir paprastumas. Taip jis ėmė Dantės, Šakespyro, Byrono, Puškino ir kitų kūrinius. Giliai, realistinai apvilko muziką rūbais simfoniskais kūrinius „Audrą“, „Pradedamosios Simfonijos“, savo operas „Mazepa“, „Eugenijus Oneginas“ ir „Vynų Ponia“, kurios surištos su Puškino vardu.

„Eugenijuje Onegine“ jis mokėjo ne vien atidengti Tatianos gilią sielos dramą, bet ir sujungti su tikroju rusų gyvenimu „Vynų Damoj“ Čaikovskis taip giliai mokėjo suprasti garsų raštoją Puškiną, ko niekas kitas negalėjo padaryti, kur Puškinas sakė:

„Dvi nekeičiamosios idėjos negali žmoniškai gyvuoti, taip, kaip du kūnai negali fiziškai pasaulyje užimti tą pat vietą.“ Ir šie Puškino žodžiai yra raktas prie supratimo Čaikovskio operos.

Dramoje Germano ir Lizos atvaizduota ypatingai ryškiai tikra meilė iš gyvenimo. O muzika paprasta ir suprantama. Čaikovskis mokėjo, kaip niekas kitas, išnaudoti miesto muziką, folklorą, dainą ir romansą, pripildydamas jį filosofiniu turiniu ir simfonijomis.

„Čaikovskis,—rašo G. Čubov,—didelis liaudies dailininkas. Menas jam buvo gyvenimas. Ir tas, ką jis negalėjo paversti į praktišką gyvenimą, gavo dar negirdėtą išreiškimą jo operose, simfonijose ir dainose. Tai buvo nuosirdus šauksmas prie laimingo gyvenimo, tai buvo karštas troškimas meilės, tai buvo geniališka pasaka apie gyvenimo kovas. Štai kodėl Čaikovskis—muzikas—nuo pirmos iki paskutinės gaidos yra mūsų. Štai kodėl Čaikovskį taip myli ir gerbia Sovietų Sąjungos liaudis.”

D. M. S.

Prasčiokai Apie Knygų Papiginimą

Kovo mėnesį Lietuvoje buvo papigintos knygos, kaip pas mus Amerikoje vadina sale and clearance sale. Vienas „L. Žinių“ bendradarbis aprašo nuomonės Lietuvos „prasčiokų“ parodydamas, kaip jie žiūri į knygų atpiginimo mėnesį. Štai jis:

Teko pakalbėti su daugeliu žmonių mūsų knygos propagandos proga, bet neteko išgirsti iš jų ko nors naujo. Tai buvo paprastas elinės nuomonės. Vieni girdavo leidėjus, kad knyga atpiginama, kiti įnešdavo šiokių tokių pataisėlių, bet nė vienas nepasakė, kas turėtų būti pakeistina, propaguojant mūsų knyga.

Eidamas per susigrūdusią turguje žmonių minią, atsitiktinai sutinku pažįstamą darbininką Joną. Tai knygos mylėtojas ir mokąs atskirti knyga nuo šlamšto. Jis kalba:

—Mano nuomone, knygos atpiginamos visai nelaiku. Musėt leidėjai užmiršo, kad ir darbininkas perka knygas. Atpiginimo kovo mėnesį, kai darbo žmogus neturi pinigų. Atrodo, tartum pasityčiojimas iš darbo žmogaus. Jeigu jau atpiginama, tai reikia prikaityti tokį laiką, kuris būtų patogus visiems. Pavyzdžiui, būtų geriausia, kad knygu atpiginimo mėnuo būtų prarastas birželio mėnesį. Mat, tuo metu išsvankuoja sezoniniai darbai, darbininkai užsidirba ir gali nusipirkti knygu. Tai būtų patogiausias laikas.

—O gal kitiems būtų nepatogus? Atostogų metas,—pasijuočiau.

—Pats, matyt, galvoji apie mūsų inteligentiją ir valdininkiją. Dėl jos... —nuėjo ranka.—Jie visada turi pinigų ir jiems nėra reikalo nė atpiginoti, nes vistiek baruose ir klubuose palieka.

Užkalbintasis pasisakė buvęs knygyne ir matęs, kaip žmonės perka knygas.

—Bet mūsų liaudis dar nemoka pasirinkti knygos —sako jis.— Perka visoki šlamštą ir velka į namus. Keliems dar patariau, kokias pirkti, bet parduveja, pamaciau, nepatenkinta, kam siūlau tokias knygas piliečiams, kokių ji nemėgsta.

Ta patia tema teko pakalbėti ir su vienu ūkininku, visada jautriai susirūpinusiu mūsų kaimo kultūrėjimu.

—Mūsų knygos propagandos mėnuo pravedamas nenuoširdžiai. Pasiziūrėk į knygyno langą—jokio plakato jame nėra, kur būtų skelbiama apie knygos atpiginimą. Nežinau kaip Kaune, bet provincijoje, nežinai, eidamas pro knygyną, ar knyga atpigusi, ar ne.

—Mūsų knygos propagandos mėnuo turėtų būti gyviau prarastas, kad atpigusi knyga pasiektų visus mūsų provincijos užkampius, įjungiant į knygos propagandos darbą ir mūsų seniūnijas. Mano nuomone, turėtų leidėjai atspausdinti į visus gyventojus atsisaikimus, kuriuos valsiųj savivaldybės per savo seniūnus išplatintų tarp gyventojų, paragindami, kad mūsų kaimiečiai susirūpintų knyga, ją pirktų.

—Noris pasakyti, kad darbininkams ir ūkininkams turėtų būti pigesnės ir tais pačiais metais išleistos knygos, kad būtų atpiginamos ir žymesniųjų autorių knygos bei įvairūs žodynai.

KAIP ANGLAI BĖGO IŠ NORVEGIJOS?

Kada anglai ir francūzai pamatė, kad jiems blogai Norvegijoje, tai jie paliko norvegus nepaisydami, kas su jais bus. Dėl tos priežasties vėliau norvegų armijos komandieriai labai pasipiktino anglų ir francūzų pasiūlymu.

Yra davinių, kad nebuvo sutikimo tarpe anglų, francūzų ir norvegų komandierių. Tai galimas daiktas, kada blogai, tai, veikiausiai, kiekvienas iš jų gelbėjo savo kailį.

Anglijos min. Chamberlain sakė, kad anglai sulipo į laivus nenustodami nei vieno kareivio. Tam nesinorėjo tikėti. Vokiečiai turėjo tikslą skaudžiai užduoti anglams, kad jie gerai pamintų tą, ką reikė išlipimas Norvegijoje. Amerikos korespondentas ponas J. Aldridge štai kaip aprašė anglų pasitraukimą iš Namsos prielaukos:

„Gegužės 3 dieną galutinai talkininkai pasitraukė iš Norvegijos. Paskutinės anglų ir francūzų jėgos susėdo į laivus Namsos prielaukoje, į šiaurės nuo Trondheim, ir išplaukė salietuojami vokiečių bombnešiu.

„Anksti rytą, keli mes korespondentai, kurie čia esame, nenorėjome tikėti, kad anglai ir francūzai bėga... Bet šį vakarą mes tą pamatėme Namsos prielaukoje. Ir mes buvome priversti įsitikinti tai karčiai teisybei.

„Šiandien mes pasiekėme miestą Namsos, kurio tik vardas liko, nes jis sunaikintas vokiečių bombnešių ugnies. Per visą dieną Namsos skubėjo anglų ir francūzų kareiviai iš Steinkjer fronto, lipo į mažus laivelius ir plaukė į jūrą, kur jų laukė transportas.

„Per visą dieną vokiečių bombnešiai grupėmis po tris, keturis ir šešis, išlydavo pro baltas kalnų kepurės, padengtas sniegu, bombardavo transportus ir kareivius prielaukoje. Tai buvo antras Galipoli, ar dar blogiau, nes talkininkai čia nepadarė tokio sekminio pasitraukimo, kaip australiečiai atliko ant Galipoli. Čia buvo atliktas pasitraukimas dienos šviesoj ir taip didelį paskuboj, kas jiems daug kainavo žmonių, medžiagų ir vieną karo laivą — naikintoją. Vokiečių orlaiviai uždavė jiems tokio karščio, kad iš Namsos prielaukos liko tik vieni griovėsiai. Vandens pakraštys yra pilnas gilių duobių ir purvo balų. Visas miestas buvo bombarduojamas per išsą dieną. Kareiviai buvo apšaudomi iš kulkasvaidžių, kada jie žygiavo sugriauto miesto gatvėmis ir prielauką. Jie turėjo mažai arba visai neturėjo progų slėptis nuo žemai skrendančių lėktuvų. Vienintelė vieta, kur buvo galima slėptis, tai bombų išmuštose duobėse. Tai dar niekur miestas nebuvo taip bombuotas, kaip šis. Oras pilnas dūmų, smarvės, peulėnų, o ant žemės lavonų ir kraujo! Mirtis ir sunaikinimas taip didelis, kad aš abejoju, kad Namsos bus atbudavotas.

„Talkininkų armija bėgdama paliko krūvas ginklų, amunicijos, lauko telefonu,

anglų oficerių krepšius, lauko virtuvių, radio priimtuvų, pundi, drabužių ir popierių. Nebuvo vietos niekam kitam, kaip tik kareiviams mažuose laiveluose. Kariai metė pundus ir ginklus visu keliu. Norvegai liuosnoriai rinkosi juos, o kiti paliko vokiečiams ar kas nori.”

Tai taip aprašė korespondentas, kuris, žinoma, nėra vokiečių šalininkas, anglų ir francūzų pasitraukimą iš Namsos. Tai didžiausia gėda ir smūgis. Kas dabar gali tikėti Anglijai ir Francijai, kad jos gali apginti? Kaip jos apgins Turkiją ir Rumuniją už 2000 ar 3,000 mylių, jeigu jos negalėjo apginti Norvegiją už 400 mylių? Val/Sūnus.

Naziai Renka Mergaičių Plaukus Vailokams

Berlin. — Visoms mergaitėms lankančioms mokyklas Vokietijoje įsakyta rinkti ir taupyti išsukuojamus plaukus ir kas savaitė atnešti juos į mokyklą. Tie plaukai bus kas mėnesį pristatomi į dirbtuves, kur yra veliami tūbai (vailokai).

Dr. John Repshis

(Repšys)
LIETUVIS GYDYTOJAS
278 Harvard Street
Kampas Inman Street
Arti Central Skvere
CAMBRIDGE, MASS.
Tel.: TRObridge 6330

OFISO VALANDOS:
2-4 ir 6-8 vakare
Nedėliomis ir šventadieniais:
10-12 ryte

FOTOGRAFAS

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalai esant ir padi dnu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmalvuoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave.,
turiu, kitokių grupių ir pavienių
stodų BMT Line
Tel.: Glenmore 6-6191

Binghamton, N. Y.

Pasimirė draugas Kazimieras Aleksandravičius kovo 27, 1940, bet ligi šiolie dar niekas iš jo pažįstamų ir draugų apie velionį nerašė. Dėl tam tikrų susidėjusių gyvenimo aplinkybių, negalėjau rašyti, nei informacijų neturėjau, už tai atleiskite.

Velionis gimė 22 d. vasario, 1891 m. Į šią šalį atvažiavo birželio mėnesį, 1911 m., į miestelį Paquonock, Conn. Ten kiek pagyvenęs, atvažiavo į Binghamtoną 1913 m. ir visą laiką išgyveno šiame mieste. 15 metų tam atgal vedė su Josephine Cerkesiene, laikė biznį—bučernę per kiek metų ant Glenwood Ave. Paskutiniu laiku jautė nepergeriausia su sveikata ir buvo namie. Po biskelį vaikštindavo, pakol žiaurioji mirtis ištraukė iš gyvųjų tarpo.

Velionis paliko nuliūdime moterį Josephine, 2 podukras —Mrs. Noreikiene ir p-lę Čerkesiute, kuri eina į kolegiją; taipgi tris brolius ir seselę. Vienas brolis Juozas Aleksandravičius gyvena Johnson City, N. Y., turi biznį—bučernę-grosernę ir yra „Laisvės“ skaitytojas. Seselė ir vienas brolis gyvena Sovietų Sąjungoje, Leningrado mieste. O Vilniaus krašte.

trečias brolis gyvena Conn. valstijoje.

Velionis K. Aleksandravičius buvo laisvų pažiūrų ir likosi laisvai palaidotas be jokių bažnytinių apeigų. Daug žmonių palydėjo į kapines ir daug buvo gražių gėlių nuo giminių ir draugų.

Reiškiu gilios užuojautos šeimai ir broliui—brolienei—J. Aleksandravičiams.

„Laisvės“ Korespondent.

Pasveiko

Pasveiko Elsie Žemaitytė, kuri buvo gavusi kraujo užnuodijimą. Išsirgo savaitę ir pusę, išgulėjo lovoje ir gydytojas ją lankė kas dieną. Dabar ji vėl lanko aukštąją mokyklą. Tik biskį nusiminusi, kad turėjo apleisti mokyklą veik 2 savaites ir atsiliko nuo kitų mokinių. Bet Elsie yra gabi mokinė; pasivys greit vėl visus kitus. Geriausio pasisekimo.

J. K. Navalinskienė.

Dėl Vilniaus Pamaldų

Kaunas.— Lietuvos švietimo ministeris K. Jokantas, priėmęs Vilniaus arkivyskūpijos kanclerį, pareikalavo lietuviškiau sutvarkyt bažnyčiose pamaldas 1940.

WORCESTER, MASS.

(Tąsa nuo trečio pusl.)

mokytoja, Juozafina Karso-kienė, kuri, dar jaunutė būdama, jau dainavo Aido Choro greta suaugusiųjų.

Prisieitų labai daug parašyti, jei norėtum aprašyti visą Aido Choro 25 metų darbuotą—suvaidintus veikalus, koncertus ir suruostas kitas pramogas menui ir kultūrai plėsti. Be to, Aido Choras per tą laikotarpį yra dalyvavęs daugybėje pramogų, suruostų kitų organizacijų.

Minėdami Aido Choro 25 m. gyvavimo sukaktį, prisimindami tuos gražius darbus, kuriuos jis nuveikė lietuvių meno ir kultūros srityje, visi mes mylėtojai pasistengkim, kad šio Choro pradėtas ir jau vieną šimtmečio bertainį tęstas darbas būtų varomas pirmyn. Raginkim jaunimą stoti Aido Choro eilėnais, švieskim jį, supažindinkim su lietuvių tautos menu, su liaudies dainomis, su mūsų veikalais ir linkėkim, kad Aido Choras pasekmingai veikdamas suleiktų aukštinio (50 metų) jubilėjaus!

S.

Mateušas Simonavičius

Gražiai Įrengta Susiėjimams Įstaiga

Vietos ir importuotos degtinės ir vyrai, geriausių bravorų alus ir šlius. Kada būsite Brooklyne, už-eikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos diena iki vėlai.

426 SOUTH 5th STREET BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes elevatorio stoties Tel. Evergreen 4-9508

PRAŠOM NESIVĖLINT!

Šiom dienom išsiuntinėjome atvirutes tiems dienraščio „Laisvės“ skaitytojams, kurių prenumeratos jau išsibaigė. Prašome aplaikius atvirutę tuojau pasiųsti mokesį. „Laisvės“ prenumerata yra \$5.50 metams ir \$3.00 pusei metų.

Plečiantis karui Europoje labai brangsta visokios medžiagos naudojamos prie spaustuvės. Tas labai apsunkena dienraštį materialiai. Todėl prašome nesivėluojant užsimokėti prenumeratą ir užsimokėti už visus metus.

„LAISVĖS“ ADMINISTRACIJA.

ŠTAI KAIP JŪS TAUPOTE Ant Pavasarinių Drabužių

Vyrų Siutai ir Paltai \$16.50 Buvo \$19.50	Vyrų Siutai ir Paltai \$18.50 Buvo \$21.50
Vyrų Siutai ir Paltai \$21.50 Buvo \$25.00	Vyrų Siutai ir Paltai \$24.50 Buvo \$30.00

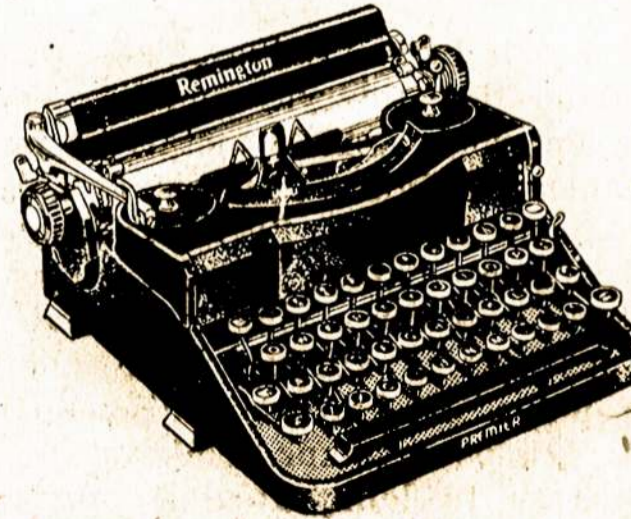
VAIKŲ SIUTAI — Mes turime puikų pasirinkimą šio sezono vėliausių madų vaikų siūtų nuo \$6.95 ir augštin. Mūsų patogus 10 mokėjimų planas laukia jum patarnaut. Mažai rankpinigių, o balansas padalinamas į 10 savaitinių įmokėjimų.

HENRY NARINSONS
670 Grand Street kampas Manhattan Ave. Brooklyn, N. Y.

MOKYKLOS BAIGIMO PROGA APDOVANOKITE JAUNUOLIUS

Puikiausia berniukui ar mergaitei dovana — tai naujas Remington Typewriteris. Artinasi mokyklų baigimo sezonas — Graduations. Apdovanokite savo jaunuolius gražia, nauja Remington Typewriter mašinėle.

ŠTAI JUMS PASIRINKIMAS:

Remette Portable Typewriter (Educational Keyboard No. 3410)	\$29.75
Junior DeLuxe Portable	\$34.50
Remington Model No. 5 DeLuxe	\$49.50
Remington Model No. 1 DeLuxe	\$59.50
DeLuxe Noiseless Portable	\$67.50

Tuoju užsisakykite per „Laisvę“ nes „Laisvė“ savo skaitytojams duoda didelę nuolaidą.

Parašykite „Laisvės“ Administracijai klausdami informacijų, o mes prisiųsime jums cirkuliara, kuris plačiai aprašo kiekvieną mašina.

„LAISVĖS“ ADMINISTRACIJA

427 LORIMER ST. BROOKLYN, N. Y.

Pittsburgh, Pa.

VISOKIOS ZINIOS
2 gegužės įvyko 160 kp. LDS mėnesinis susirinkimas. Narių prisirinko apie 32. Naujų priimta 7—vienas senas ir šeši jauni. Taipgi nubalsuota Centro Valdyba ant kitų metų. Kalbėta apie apsidėjimą mokesčiais nariams nuo pusektinio mitingo po 5 centus ant mėnesio. Taipgi patarta namo viršų išrandavot dėl seimynos, jeigu atsirast tinkanti. Išdota raportas iš parengimo praectinio mitingo. Paliko pelno dėl kuopos \$19.26.

12 gegužės atsibus Moterų Klubu vakariene — arbatos partija ir prakalbos apie Motinos Dienos apvaikščiujimą. Kalbėtoja bus E. Sliekienė.

Gegužės 6 d. rytą pasimirė Pranas Matonis, 51 metų. Paejo iš Lietuvos Vilniaus rėdybos, Kalvių parapijos. Dirbęs visoki darbą anglies ka-pylose, plieno ir plytų fabrikuose. Gavo ant plaucių titnago dulkių ir jautės nesveiku per keletą metų. Gydytojai negalėjo pataisyti. Prigulėjo prie Lietuvos Sūnų Draugijos ir SLRK kuopos. Darbo tikintis, bet neužsiimindėdavo ginčiais apie religiją. Paliko moterį ir 3 sūnus, dukterį ir 2 anukes, taipgi 3 brolius ir seserį Amerikoje. Palaidotas geg. 9 d. su bažnytinėmis ap- eigomis švento Kazimiero ka-pinyne.

Praeitą savaitę buvo išbė-gęs iš Pittsburgho kalėjimo Thomas M. Irroin, plėšikas valdžios arielkos krautuvių. Buvo nusūdytas ant 20 metų prieš sunkių darbų. Bet laisvas pabuvo tik 5 valandas. Pagavo detektyvai ir padidino jam baudą dar 20 metų. Ka-linys turėjo prieš savęs pū-klą ir buvo nupjovęs spyną ir pasprukęs nepatėmtytas anksti rytą per stoga.

Pittsburgho a u t o m o b i l i ų parkinimo vietų darbininkai sustreikavo dėl per ilgų va-landų darbo ir mažos mokes-ties. Savininkai skundėsi, kad negali daugiau mokėti, nes per daug esą uždėta mokes-čių ant parkinimo vietų. Bet išrodo, kad susitaikys. Darb-ininkai priklauso prie unijos.

North Sidės lietuviai turės išvažiavimą 21 liepos Lietuvos Biznierių Farmoj dėl Vilniaus pavargėlių. Pora mėnesių at-gal susirinko delegatą nuo trijų susivienijimų kuopy, nuo parapijos, Sūnų Draugijos ir buvusios 1 kuopos APLA, kuri dabar perorganizuota į Pitts-burgho Lietuvos Draugiją. Nusitarta pikniką rengti vi-siems išvien be skirtumo par-tijų. Užvadnom "North Sidės Lietuvos Diena."

Girdėjom, kad mūsų LDS 160 jaunuolių kuopos pirmi-ninko S. Česnos sesuo Mari-jona žada apsvesti šį sek-madienį su svetimtaučiu, vo-kiečių tautos, su kuriuo ja u daugelis metų draugauja.
D. P. Lekavičius.

Cleveland, Ohio

Atsišaukimas į Visus Cleve-lando ir Apylinkių Lietuvius!

Kas link Motinų Dienos tai-kos maršavimo. Visa Amerika apvaikščioja per daugelį me-tų šią garbingą Motinų Tai-kos Dieną.

Taip ir šiemet bus apvaikš-čiojama Clevelande ši Motinų Taikos Diena, gegužės (May) 12 d., nedėlioje, 2 val. po pie-tų.

O svarbiausia, šiemet para-duos žmonės visokių tautų, nežiūrint, kokio tikėjimo ar srovii. Paraduojant taip pat išreikšime tikrai demokratiš-ką protestą mūsų Amerikos valdžiai; kad Amerikos vald-

žia ir prabangos trūstai ne-įveltų mus, Amerikos liaudį, į šį antrą pasaulinį imperia-listų karą Europoje ar Azijo-je. Karui atėjus bus dar dau-giau vargo ir kančių. Mums reikia ne karų, bet daug dau-giau darbų! Karas Amerikos liaudžiai nereikalingas! Visi lietuviai susirinkime maršuoti ant Euclid Ave. ir E. 24th St.

Visas Clevelandas entuzias-tiškai šiemet rengiasi prie maršavimo. Ir tai bus didžiau-sias maršavimas, negu kada buvo pirmiau.

Bus 8 dideli benai. Taipgi bus White Motor Co. unijų benas, negrų benas, mokyklų benai, šventos Teresės jau-nuolių benas. Taipgi maršuos mokyklų vaikučiai. Maršuos daug darbininkų unijistų.

Kiek man yra žinoma, tai šios lietuvii organizacijos ir kuopos yra tikrai pasizadėję maršuoti ir turi jau savo de-legatus į prisirengimo konfe-renciją: Lietuvos Literatūros 22 kp., Amerikos Lietuvos Moterų Klubas, L. K. kuopa, Lyros Choras, L.D.S. 55 kp., Lietuvos Darbininkų Pašalpi-nė, ir ALDL 190 kp.

Jau yra pasizadėjusių tik-rai maršuoti Motinų Taikos Dienoje 50 organizacijų ir darbininkų unijų.

Lietuviai visokių organiza-cijų malonėkite prisidėti prie maršavimo.

Senelė močiutė Mrs. Royce Day Fry yra pirmininkė ren-gimo Motinų Dienos Taikos Maršavimo. Ir šioji močiutė dalyvauja per daugelį metų su jos aukštais idealais ir prak-ilnumu.

Motinų Dienos Taikos Maršavimą užgryė ir prisideda pilniausiai prie rengimo toki žymūs demokratiški žmonės, kaip Mr. J. Bradley ir kaip Mr. T. Martin of Cleveland Board of Education, taipgi, kaip Mr. M. J. Quill, presi-dentas of Transport Workers Unijos iš New Yorko. Jis bus vyriausias kalbėtojas šiame Motinų Dienos Taikos Parade ant Public Square. Ir taipgi dalyvaus kongresmanas Swee-ney.

Mes lietuviai dalyvaukime maršavime kuo skaitlingiaus-iai ir organizacijų nariar-rės atsiveskime savo draugus ir kaimynus. O labiausiai mes moterys turėtume dalyvauti šiame maršavime.

Štai paradavimo Rengimo Komiteto adresas:
Headquarters—Room 802, Ninth—Chester Bldg. Phone —McAin 9257. Dėl susisieki-mo ir dėl daugiau informaci-jų kreipkitės prie komiteto.

Šūkiai bus "Gėlės Moti-noms,—Ne Karo Kapams," "Išlaikykite Ameriką nuo Karo." "Yankiai Neis Dau-giaus Kariaut už Imperialistų B i u r o k r a t i š k u s R e i k a l u s !"

"Mums Reikia Užtenkamai Duonos ir Darbų, o ne Karo Mirties ir Kančių, Vargų!"
Už tai visi lietuviai eikime maršuoti!
M. Valenta.

Seattle, Wash.

Pereitą mėnesį LDD 161 kp. susirinkime prisirašė prie kuopos 3 nauji nariai. Nutarta parsitraukti 10 egzempliorių "Vilniaus" jubiliejinio numerio ir išparduoti.

Nutarta bendrai su Taco-mos LDD 132 kuopa parengt pikniką 22 d. birželio, prie Lake Geneva, kur vieta visiem lietuviam yra žinoma.

Mes prašom, kad iš aplin-kiųjų miestų ir miestelių drau-gai atsilankytų ant mūsų ren-giamo pikniko. Tokiu būdu sušelpsite mus ir patys turė-site gerus laikus. Pasikalbėsi-me vieni su kitais, nes mes turim tik vieną kartą ant me-tų sueit visi ir išreikšt mintis vieni kitiem apie darbininkų reikalus.

Piknikas prasidės 10 val. iš ryto ir trauksis iki 12 val. nakties, nes yra šeštadienis. Ba pas mus nedėlio uždraus-ta pardavinėt alų, tai mes da-rom savo piknikus subatog.

Mūsų draugai kaimynai, kaip tai Portland, Oregon Ci-ty, Canada, Aberdeen, Ray-mond Cle Elum, Bremerton, Roslyn, paremia mus. Taip ir iš kitų miestelių, jeigu ku-rių ir nepaminėjau, prašome atsilankyt.

Pereitam LDS 141 kuopos susirinkime prisirašė prie kuopos 4 nauji nariai. Tai man rodos, kad mum paskirta kvota yra išpildyta.

Nors čia mažas būrelis lie-tuvių gyvenam, bet krutam šiek tiek pagal savo išgalę.
M. Baltrušaitis.

Rooseveltas Nekvietęs Mus-solinį į Taikytojus

Washington.—Prez. Roo-sevelt užginčio pranešimą, kad jis siūlės Mussoliniui tarpininkaut dēlei karo bai-gimo tarp talkininkų ir Vo-kietijos.

Vokietijos, Anglijos, Fran-cijos ir Buvusios Lenkijos Agentai Veikia Lietuvoj

(Tęsa nuo 2-ro pusl.)
Jų vienas vadovas, Cham-berlaino agentas!
Žinia apie tą smurto ak-tą, sukėlė Alytųj žmonių pasibjaurėjimą ir, jei leis-tų, apylinkės gyventojai bū-tų nulūnėję tuos niekadė-jus.

Šią naktį tapo žvalgybos suimti visoj Lietuvoj desėt-kai laisvės judėjimo šali-ninkų.

Lietuvos valdžia, vietoj kad apsaugotų Lietuvos valstybės reikalus nuo ar-šių priešų pasikėsinimo, suimnėja ir kankina už grotų geriausias šalies sū-nus.

Antakalnis.
Balandžio m., Vilnius.
LICENSES
BEER, WINES & LIQUORS
WHOLESALE & RETAIL
NOTICE is hereby given that License No. GB17199 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 602 Lorimer St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
TILDE MILLOCH
Mario's Provision Co.
502 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.
NOTICE is hereby given that License No. R16249 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail un-der Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1439 Bedford Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be con-sumed on the premises.
FRANCIS M. GILLESPIE &
JAMES SWENNEY
1439 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

BALTIMORE, MD.
ALDDL 25 kp. susirinkimas įvyks geg. 13 d., 8 v. v. Lietuvos Svet., 853 Hollins St. Kviečiame narius dalyvauti, nes yra laug svarbių dalykų aptarti. Taipgi turėsime apsarvstyt Laisvės naudai pikniką, kuris įvyks birželio 9 d. — Valdyba.

HARTFORD, CONN.
Laisvės Choras po vadovytes V. Visockio, rengta didelį balų, šeštadienį, gegužės 11 d., 7 v. vak. Ly-rio Svetainė, 583 Park St. Yra pa-imta net dvi svetainės, vienoj bus

šokiai, o kitoj gerti ir užkasti. Kvie-čiame vietinius ir iš apylinkės daly-vaui, bus gera orkestra šokiams, taipgi atsilankiusieji turės progą lai-mėti \$10.00.

WORCESTER, MASS.
ALDDL 155 kp. moterų susirinkimas įvyks 13 d. geg., 7:30 v. v., Liet. Svet., 29 Endicott St. Kviečia-me nares dalyvauti. (112-113)

MONTELEO, MASS.
Liuosybės Dailės Ratelio susirinki-mas įvyks pirmadienį, 13 d. geg., 7 v. v., Liet. Taut. Namu mokyklos svet., visi lošėjai yra kviečiami daly-vaui. — Kom. (112-113)

PHILADELPHIA, PA.
Sekmadienį, geg. 12, Lyros Cho-ras rengia išvažiavimą Burholme Parke, įdant sukelti finansų padeng-ti kelionės lėšas važiuojant į Balti-morės pikniką, birželio 9 d. Kviečia-me visus dalyvauti, bus užkandžių ir kitokių vašinimų. Galėsite praleisti laiką dideliame niuose žaidžiant žai-sius arba kozyruojant, imkite 5-tos gatvės No. 50 gatvėkari, kuris nu-veš tiesiog į Burholme Parką. — Kom. (111-112)

LLD 13 kp. susirinkimas bus lai-komas sekmdienį, gegužės 12 d., 2:30 val. po piet. YMHA svetainėj, kampas Ferry ir Walnut gatvių. Nari-ai prašoma atsilankyti, yra nema-žai reikalų apsarvstymui. Užbaigus organizacinius reikalus bus diskus-ijos svarbia tema. — Sekr. V. J. S. (111-112)

HARRISON, KEARNY, N. J.
LDS 168 kp. susirinkimas įvyks sekmdienį, 12 d. geg., 2:30 val. po pietų, Labor Lyceum Svet., 15-17 Ann St. Prašome narių dalyvauti, nes turime svarbių dalykų aptarti ir taipgi per vasarinį sezoną turė-sime perkelti susirinkimus iš sekma-dienių į kitus paprastus vakarus. — P. Ramoška, Sekr. (111-112)

WILKES-BARRE, PA.
LDS 7 kp. susirinkimas įvyks sek-madienį, geg. 12 d., 2 val. po pietų. Progresyvių Klube, 325 E. Market St. Nariai dalyvaukite, nes bus rin-kimas į Pildomąją Tarybą ir rinki-mai delegatą į LDS Seima. Taipgi svarstysime pildymą LDS 10 Apskr.

kvotą gavimui naujų narių į LDS.— O Zdanievs, Sekr. (110-112)

PITTSBURGH, PA.
Sekmadienį, 12 d. geg. įvyks Moti-nos Dienos paminėjimas. Ruošia Moterų Apšvietos Klubas, Pradžia 7:30 v. v., 1320 Medley St. Vakare-lis susidės iš įvairių pamarginimų, užkandžių ir arbatos. Įžanga 25c. Todėl, prašome nepraleisti šios pro-gos nedalyvavę šiame parengime.— Kom. (110-112)

BALTIMORE, MD.
LDS 48 kp. bendrai su Jaunu-liais Balto-Lith. Leaders rengia pik-niką Motinų Dienoj, geg. 12 d., pas dd. Deltuvus, Hanover, Md. Pradžia 10 val. ryto. Rengėjai ir ūkės savi-ninkai kviečia visus dalyvauti šiame piknike. Bus valgių ir gerimų. Tu-rėsime skanios vežių sriubos. Jau-nuolių benas gros šiame parengime. Važiudami busais imkite Washing-

LeVANDA
FUNERAL PARLORS
Incorporated
J. LeVANDA—E. LeVANDA
Tėvas ir Sūnus Levandauskai
UNDERTAKERS
337 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Stagg 2-0783
NIGHT—Havemeyer 8-1158

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ISTAIGA
Saliės dėl Balų, Koncertų, Ban-kietu, Vestuvių, Susirinkimų ir t. Pulkis stiečius su naujaisiais įtaisymais. Keturius bolų alleys.
Kainos Prieinamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel.: STagg 2-3842

LIETUVIŠKA
GERIAUSIA DUONA
SCHOLES BAKING
532 Grand Street, Brooklyn

KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS.
Mes perkame geriausios rūšies miltus—tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duona galvdu-mi sutaupykite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokėti gydytojui.
Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apielinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiam ir į kitus miestus.
Tel. EVergreen 4-8802. Sav. V. LUKOSEVIČIUS

MOTHER'S DAY
Mes patariame šiuos daiktus dovanom Motinos Dienai.
YOUR OLD WATCH is worth money!
TRADE IT IN FOR A **17 JEWEL BULOVA**
ELIZABETH
nuo \$1.50 augštin Daimantai
Melsvi-balti ir perfekto
Daugybė kitų daiktų ir daiktelių sau reikalingų rasite mūsų didelė-jų krautuveje. Užėikite pamatyti.
ROBERT LIPTON
JEWELER
Istelta 1892
701 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
Tarpe
Graham & Manhattan Aves.
Tel. Stagg 2-2175
Priminkite šį skelbimą ir gausite nuolaidą

ton Local Howard ir Lombard St., pravažiavę Elkridge išlipkit ant Ha-nover Rd. Eikite po kairė iki Deltu-vų farmos. —Kom. (110-112)

PATERSON, N. J.
LDD 84 kp. susirinkimas įvyks geg. 12 d., 10 val. ryto, 62 Lafay-ette St. Visi nariai būtinal dalyvau-ките, nes turėsime daug naujų ir svarbių reikalų aptarti. Taipgi ne-pamirškite ir pinigų pasimti ir už-simokėti už 1940 duokles. Šiame su-

BAR ir GRILL
Lietuvių Restaurantas
Gaminam valgius t turime Amerikos išdirbimo ir impor-tuotų degtinų, vi sokių vynų ir gero alaus.
JOSEPH ZEIDAT
Savininkas
411 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.

Mother's Day DINNERS
Motinos Dienai Pyragas
Pavaikinkite motiną ir visą šeimą šiuom skaniu pyragu Motinos Dienoje. Varpo keptuvė jums iškeps skaniau-sią pyragą. Užsisakykite dabar.
Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Caher ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirin-kimas skaniausių kėksų-pyragų; Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.
Ant jūsų pareikalavimo, suteiksim informacijas apie svorį ir kainas. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksim informacijas apie svorį ir kainas.
VARPAS BAKERY, 36-40 St., Street, Brooklyn N. Y.

DIDŽIAUSIAS KOKI JŪS ESATE MATĖ IŠ DIDŽIŲJŲ PIRKINYS 8 KUBISKŲ PĖDŲ GENERAL ELECTRIC
Selmoms iš keturių ar daugiau reik-ia DIDELIO Saldytuvo—ir štai yra grožybė už nužemintą kainą! Visi patogumai, Taupumas ir Pa-tvarumas Didelio General Elec-tric Virš 16 ket. pėd. Vieta Len-tynom. Virš 8 ku. pėd. padėliūt vietos. Iš karto daro 10 svarų le-do—100 Didokų Plytelių Sykiu. Sutaupo daugiau pinigų laikant didelį 8! Jūs galite sutaupyti liku-si maista, pirktie valgi po dau-giau už žemesnę kainą, prisila-dykite daugiau ledo—ir nepritrū-ките vietos savo šaldytuve su nuo-stoliais ir priežasties per greito "mainymo."
VISOS DEŽUTES PLIENINES. NERCDEJANCIO PLIENO stip-rus šaldytavas. Saitumo rodyklė. Viduje šviesa. Daržovėm lėkšta. 7 kavalkų spalvotos lėkštes. Įbu-davotas plieninis G-E Taupymo prietaisas.
NEPAPRASTA NUOLAIDA! Jūs dabar galite pirkti G-E Model L248 6.2 kub. pėdų dydžio, 1940 model už **\$119.50**
\$5 už seną šaldytava. \$5 įmokėti periant ir 5 metal išmokėjtum.
SEE GE THAT'S THE BUY!
CHARLES D'ORAZIO & SON
LICENSED DEALER OF REX COLE, INC.
664 Grand Street Brooklyn, N. Y.
EVergreen 4-8734

New Yorko ir Apie Linkės Žinios

Atsidaro Pasaulio Paroda

Šiandien, gegužės 11-tą, atsidaro Pasaulio Parodos ant-rasis sezonas.

Buvusieji pernyksėję parodoj, šiemet neberas daug ko, ypatingai tas bus pastebima svetimųjų valstybių plote. Šiemet nematysim didingo, visų atyda patraukusio ir labiausia už viską lankomo, Sovietų Paviliono. Mes, lietuviai, atsidusim neberadę ir Lietuvos Paviliono.

Šiaip jau prekybos ir pramonės įstaigų pastatai didžiūmoje pasiliko tie patys ir šiebei tas juose pakeista, panaujinta. Tūli nauji įsteigta. Ypatingai dikčiai naujų, pigesnių įvairenybių įsteigta pasilinksiminių ir įvairenybių zonoj.

Toj apylinkėj esą steigiamas daugiau ir pigiomis kainomis valgyklų, kur būtų galima gaut įvairių užkandžių 10 centų porcijomis.

Įžanga parodai šiemet taip pat nupiginta—po 50 centų bile kurią dieną.

Atidarymo dieną, gegužės 11-tą, auto firmos—Fordo, Plymouth ir Chevrolet praveda kontesta, kuriame parašes geriausia eilę išgyrimui tų firmų mašinoms, gausias mašiną dovana.

Lietuvių, turbūt, daugiausia susirinkęs parodon gegužės 18-tą, kada įvyks Amalgamėtų Unijos diena. Mat, visi tos unijos nariai gaus per uniją nemokamus Parodon įžangos bilietus, už kuriuos sumokėjo bendrai su assesmentais konvencijos reikalams. Bilietai jau dalinami šašose per šapų čermanus. Brooklyne ir apylinkėse randasi apie tūkstantis tos unijos narių.

Majoras Išsikraustė Pasaulio Parodon

Ruošiantis atidaryt Pasaulio Parodą, perėitą ketvirtadienį majoras LaGuardia su savo štabu nusikraustė vasarinėn Miesto Salėn Pasaulio Parodon. Jo raštinė randasi Arrowbrook Country Club patalpose prie pietinių Pasaulinės Parodos vartų.

Rado Pamestą Kūdiki

Ant laiptų, vedančių ant 6 aukštų apartamento stogo, 224 E. 13th St., N. Y., rasta dviejų mėnesių mergaitė, parėdyta krikštine suknele. Gyventojai matę nepažįstamą šviesiaplaukę jaunuolę verkiančią bėgant žemyn laiptais, bet nedasiprotėję, iki neatrado pamestinukės. Ji padėta prieglaudon.

Jam Pavyko Tarp Moterų

Pančiakinėj krautuvėj, 76 Nassau St., N. Y., esant apie dešimčiai kostumerkų ir penkioms darbininkėms, plėšikas įsakė kasininkei Annette Shadkus atiduot kasą. Tik kada jis nešinas \$200 grobiu nuėjo pro duris, kasininkė išdriso susipgti ir visos kitos moterys suprato buvus apiplėšimui.

H. Goodman, trokmanas, 1936 m. pašovęs A. Gross, praeivį, šaudant troką apkrausčiusius vagišius, priteistas pašautajam sumokėt \$2,500.

Perėitos vasaros trim mėnesiais visomis miesto susisiekimo linijomis važinėjė 743,135,417 keleivių, 29 milijonais daugiau, negu 1938 m.

Išmetė Kaltinimus prieš 7 Išvežiotųjų Unijos Veikėjus; Byla Tešiasi

Federalės valdžios byloje prieš Išvežiotųjų (Teamsters) Unijos Lokalą 807-tą ir 36-šis to lokalo narius, patsai prokuroras Cahill davė pasiūlymą išmest kaltinimus prieš 7 unijistus, kadangi prieš juos negalėjo sudaryt bylos.

Kaltinimai išmesta prieš sekamus: Mosley Mulqueen, J. Flanagan, Joseph Duffy, Eli Pollack, William Pelker, Francis Power ir Cornelius Noonan. Pastarasis yra lokalo platformų darbininkų sekcijos prezidentas. Jie valdžios kaltinimuose laike keturių savaičių bylos nei neminėta, tačiau per du metus spaudoj jie buvo perstatomi kriminalistais.

Unija ir 29 kiti unijistai vis dar liekasi po įkaltinimais.

Lokalo ir jo veikėjų įkaltintojai bando įrodinėti, kad jie praskaltė Sherman Anti-Trust Aktui ir Anti-Raketo Aktui, kadangi jie griežtai pravedinėjo unijos kontraktus, neleido miesto ribose operuot nedamokėtiems užmiesčių trokmanams, nes leidimas jiems operuot mieste būtų padėjęs vietos bosams sulaužyt su unija sutartį ir nukopot vietos unijistų trokmanų algas.

Kaltintojai savo liūdyms įkaltinimus baigė perduot teismui perėitą ketvirtadieni. Unijos gynėjai prašė teisėjo Murray Hulbert bylos sesijas pertraukt iki penktadienio ryto, kad jie galėtų pasiruošti argumentus, dėlko byla prieš uniją turėtų būti išmesta. Teisėjas sutiko.

Unijos gynėjui Louis Boudin taip pat pavyko iš teisėjo Hulbert gaut pritarimą nenešt unijos knygas teisman. Kaltintojai norėjo, kad tos knygos būtų atneštos ir jomis teisme paliūdyta, jog kaltinamieji yra lokalo nariais. Jis argumentavo, kad kaltinamojo nuosavybė negali būti naudojama prieš kaltinamąjį, taipgi kad unia yra liuosa, o ne inkorporuota organizacija.

Unija atsišaukė i organizaciją paramos bylos lėšoms ir jau gaunanti duosniu atsiliepimu. Ypatingai gerai parėmė Naujosios Anglijos tos unijos lokalai.

MIRE

Englishtown, N. J.

Penktadienį, telefonu pranešė iš Englishtown, N. J., kad mirė senas "Laisvės" skaitytojas ir rėmėjas, Antanas Šablinskas, 53 m. amžiaus. Mirė geg. 9 d., laidotuvės įvyks skemadienį, geg. 12 d., 2:30 val. po pietų "Old Tennent Church" kapinėse, Englishtown. Kūnas pašarvotas Hulse Funeral Kopylyčioj, ant Main St. Velionis kadaise gyveno Linden, Elizabeth, N. J., ir Brooklyne. Paliko pusbrolį Miką Šablinską Amerikoj ir giminių Lietuvoje.

Brooklynas jau sukėlęs \$250,000 aukų Didžiojo New Yorko Fondui.

V. Ferrara, 8 metų berniukas, susižeidė nukritęs nuo gatvėkario, ant kurio jis buvo užsikabinęs pasivažinėti.

Bosas Šapoj Nušovė Unijos Delegatą

Giuseppe Fristachi, 64 m., savininkas moteriškų drabužių siuvyklos—Trio Coat Co.—1514 70th St., Brooklyn, ant vietos nušovė Vito Trimarco, International Ladies Garment Workers Unijos 48-to Lokalo organizatorių-delegatą, atėjusį su komitetu suorganizuot jo šapą. Kiti komiteto nariai sūspėjo išbėgti Fristachiui pradėjus šaudyt revolveriu.

Šapoj tuo metu buvė apie 25 darbininkai. Bosui pašovus delegatą, šapoj kilo panika spėjimas. Fristachi sulaikytas policijos.

LDS Seimo Komisijai

Visų LDS kuopų atstovai, išrinkti darbuotis LDS Seimui, Priruost Komisijoj, prašomi susirinkt gegužės 14-tos vakaro 8 val., "L." salėj, 419 Loximer St.

J. E. Gužas, sek.

Rytoj Šalinaitės Mokinių Koncertas Shubert Salėj

Puikus kompozitorės Bronės Šalinaitės metinis koncertas įvyks jau rytoj, gegužės 12-tą, 7 val. vakaro, Shubert Salėj, kamps Broadway, Monroe ir Howard Ave. (prie pat Gates Ave. stoties ant BMT Jamaica linijos), Brooklyne.

Programoj dalyvaus plačiai rytinėse valstijose paskilbę Aibalsiai, taipgi svečias Sietyno Choras iš Newarko, abu vadovaujami šalinaitės. Apart šių dviejų žymių grupių, eilė

Lietuvė Sužeista Automobilius

Mary Beniulienė, 60 metų amžiaus, 491 Ridgewood Ave., sužeista automobiliu antradienio vakare. Nugabenta i Unity Hospital, St. John's Place ir Buffalo Ave.

Parkų komisionierius Moses siūlo pravest kelis virš gatvių iškeltus skerskelius kamšai palengvinti.

RADIO

Šį šeštadienį, geg. 12 d., 5:30 v. po pietų, iš stoties WCWN (1500) Lietuvių Radio Draugija, vad. J. Ginkul, per vedama šeštadienio radio programa perduos specialią programą pagerbt "Motinos Dieną." Programoj dalyvaus Aibalsiai, vad. B. Šalinaitės.

MORTGICIAI

Norėčiau įvesdinti nuo \$3,000 iki \$7,000 pirmam morgėgiui. Kurie pa-geldaujate, prašu kreiptis telefonu. Algonquin 4-7825. (112-114)

REIKALAVIMAI

Reikalinga namų tarnaitės. Nerėkės dirbt prie virtuvės, vien tik valymas kambarių, Gaus ir kambarį. Aplikantė turi mokėti nors biskuti kalbėti amerikoniškai, būtų gerai, kad atsišauktų panelė ar moteris, kuri paeina iš Lietuvos nuo Biržų krašto. Prašome kreiptis: Demack, 383 E. 50th St., Brooklyn, N. Y. Dickens. 2-6965. (112-114)

PARDAVIMAI

Parsiduoda antrankaliai gėsiniai pečiai, po \$3 ir aukščiau, geriausios rūšies šeimoni virtuviniai pečiai, pilnai gerame stovyje. Už tą kainą, tai kaip velni. Turu greit parduoti, nes reikia išstūsti vietą. Prašau tuojau kreiptis šiuo antrašu. M. Dobins, 194 Reid Ave., Apart. 1, Brooklyn, N. Y. (110-112)

PHILADELPHIA, PA. Parsiduoda čėverykų krautuvė. Čia laikau naujų čėverykų pardavimui ir taisyti senus. Yra įruošta visa reikalinga čėverykų taisyimui mašinerija. Galu parduoti su namu arba be namo, vien tik biznį. Reikalas verčia greit parduoti, nes einame i kitą biznį. Jau 15 metų kaip laikome šį biznį. Galima iš jo puikiai pragyventi ir dar doleri-kita galima atšaupt. Lietuviams apgyventojie vietoje. Kreipkitės: John Shinkunas, 1536 So. 2nd St., Philadelphia, Pa. (109-114)

Žydų Darbininkų Dienraštis Freiheit Minės Savo 18 Metų Sukaktį

Šiandien žydams darbo žmonėms didelė diena, nes jų dienraštis Freiheit (Laisvė) apvaikščioja 18-kos metų sukaktį. Ta proga dienraštis turės milžinišką pramogą-koncertą didžiojo Madison Sq. Garden salėj, kuri talpina virš 20 tūkstančių publikos. Įvyks gegužės 11-tos vakaro 7:30. Garden randasi prie 50th St. ir 8th Ave., N. Y.

Mitingui sakyt prakalbą pakviestas Earl Browder, Am. Komunistų Partijos generalis sekretorius. Taipgi kalbės William Wiener, Paul Novick ir Max Steinberg.

Meniškoj programoj dalyvauja Viola Philo, Metropolitan Operos žvaigždė; žydų Philharmonijos Choras; Benjaminio Zemach Šokių Ensamblis, ir Eudice Shapiro, smuikininkas. Bilietai gaunami Darbininkų Knygynne ir daugelyje kitų vietų, jų kainos: 40c., 65c., 85c. ir \$1.10.

Šalinaitės mokinių jau aukštai prasisiekusių menininkų, taip pat ir jaunučių meno siekėjų—yra prisirengę grupėmis ir pavieniais pildyt dainų, muzikos ir šokių programą.

Dainuos viešnia solistė Biruta Ramoškaitė. Miela būs girdėt-matyt tokią programą ir svarbu parremt savo menininkus.

Po programos šokiai prie Geo. Kazakevičiaus Orkestrės. Įžanga \$1. Bilietus visi privalo įsigyti iš anksto, nes prie durų nebus parduodami. Juos galite gaut pas Šalinaitės mokinius, taip pat ir "Laisvės" raštinėje.

RANDAVOJIMAI

Pasirandavoja 2 pavieniai formišuoti kambariai ir garadžius. Taipgi parsiduoda geras automobilus. Parandavoja be skirtumo vyram ar moterim, taipgi galima pagaminti valgi namie. Blokas ir pusė iki Leferts Ave. stoties. Geo. Dolers, 107-48 — 116th St., Richmond Hill, N. Y. (111-113)

Dabar galima pasirandavot "Club 880" bankietams, vestuvėms ir kitoklems pokilams. Vieta graži, yra užtenkamai vietos krėslams ir yra graži svetainė šokiams. Draugiška atmosfera. Galima užsiregistruoti bile kada. Antrašas: Club 880: 880 Jamaica Ave., (Cypress Hills), Jamaica, N. Y. 110-112

Pasirandavoja gražus, didelis kambarys, su dviem langais. Jamaica kalno sekcijoj. Netoli 8th Ave. arba BMT stočių. Šalavėjus, 151-14 — 85th Dr. Jamaica, N. Y. (110-112)

CHARLES' UP-TO-DATE BARBER SHOP

K. DEGUTIS, Savininkas Prielankus Patarnavimas 306 Union Avenue Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts. Brooklyn, N. Y. Gerai Patyrę Barberiai

Adonis Pasidavė Policijai

Joe Adonis, kaltinamas žmogvagystėje, išgavinėjime pinigų grāšinimais ir užpuolėnėjime, pats pasidavė specialiam prokurorui Amen jo raštinėje, po apie savaitės tēmimo, kaip policija ir federalės valdžios agentai prakaituoja jo įsieškodami, bet neradami. Jis padėtas po \$75,000 kaucija.

Pasipuošęs brangiais drabužiais ir gražmenomis, Adonis ramiai pasisakęs buvęs Brooklyno apylinkėj.

Sąryšyje su Adoniso pasidavimu, Amen paskelbė, kad jisai esąs kaltinamas ne tik pagrobime Isaac Wapinsky, rakietieriaus, 1932 metais, bet kad jis būsiąs panaudotas toliau tirti "politines suktybes." Amen nužiūrįs, jog Adonis buvęs tuo asmeniu, per kurį galėję nueit daug pinigų pāpirkinėjimui įvairių viršininkų, kad gaut raketui policijos ir teisdarbės apsauga.

Adonis pasidavęs savo tikru vardu—Joseph A. Doto, po kuriuo jis žinomas Gowanus, sekcijoj, Brooklyne, kur jis augo.

Adonio advokatas Louis J. Castellano, kuris prirengė jo pasidavimą, aiškino, kad tas visas buvęs bubnijimas apie Adonio slaptystą esanti "nesamone." Jis "tik taip sau važinėjęs, kaip ir visada, kad važinėdavęs."

Sheepshead Ilankoj pritrūkę vietų pasivažinėjimo laivukų priėplaukoms. Jau turinčių priėplaukas leidimai baigiasi gegužės 15-tą.

Garsinkite savo biznį dienraštijje "Laisvėje".

Clement Vokietaitis

LIETUVIS ADVOKATAS

60 COURT STREET Brooklyn, N. Y. Tel. Triangle 5-3632

168 GRAND STREET Brooklyn, N. Y. Tel. Evergreen 8-7179

DR. J. J. KASKIAUCIUS

Telefonas: Humboldt 2-7064

530 SUMMER AVENUE Art Chester Avenue NEWARK, N. J.

VALANDOS: 2-4 ir 6-8 Nėra valandų sekmdieniais

J. GARŠVA

Graborius-Undertaker LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalzamuoja ir laidoja ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir kariatės veselijom, krikštynom, kitkam. 231 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y. Telephone: Evergreen 8-9770

Manhattan Liquor Store

264 Grand St. Brooklyn, N. Y. (Kampus Roebing St.)

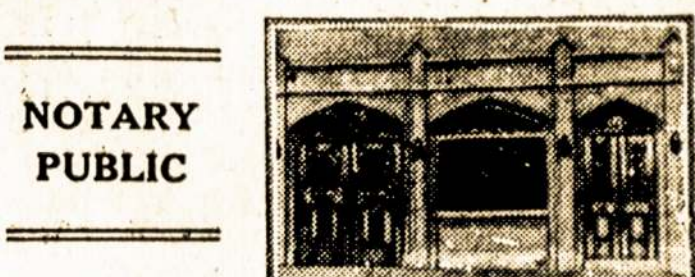
Tel. Evergreen 7-1645 License No. L. 886

Tilžrai žinokit, Kad Perkant Sau Vynus ir Likerius Reikia Pirkti Patinkamoj Krautuvėj.

Manhattan Liquor Store

Didžiausia ir žemiausiom kainom krautuvė Williamsburgh'e

DIDZIAUSIAS PASIRINKIMAS VISOKIŲ ROSIŲ GERIMŲ

NOTARY PUBLIC

Telephone STagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovana

Ligūdsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Office Phone Evergreen 8-1090

Inside Phone Evergreen 4-6485

FLUSHING Russian & Turkish Baths, Inc.

29-31 Morrell Street Brooklyn, N. Y.

OPEN DAY AND NIGHT

Managed by RHEA TEITELBAUM

Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop, Sleeping Accommodations.

Admission 50c, day & night, Saturday night 75c. SPECIAL RATES PER WEEK

LADIES' DAYS Mon. and Tues. from 12 a. m. to 11 p. m. After 11 p. m. for gents

GENTS' DAYS Wed., Thurs., Fri., Sat. and Sun. all day and night

Lietuvių Kūro Kompanija

ĮDEDAME MASTER-KRAFT OIL BURNERS I JOSŲ SENĄ AR NAUJĄ SILDYTUVĄ (Steam Boiler)

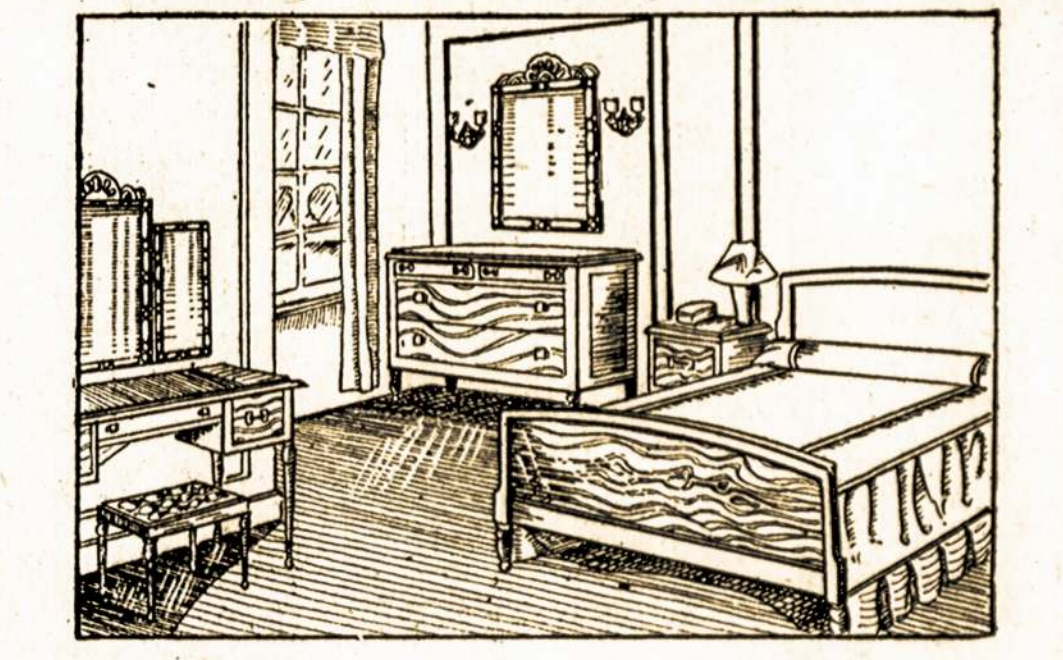
Mūsų inžinieriai išmėruos jūsų namus ir idės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandens sistemą. Maloniai suteikiame aprokat mus be jokio mokesčio.

TRU-EMBER FUEL CO., INC.

485 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Telefonas Evergreen 7-1661

LIETUVIŲ RAKANDŲ KRAUTUVĖ

Parduodame įvairius rakandus labai nužemintomis kainomis. Pasirinkimas didelis.

Bedroom Sets, Parlor Sets, Studio Couches, Kitchen Sets, Dinette Sets, Matrasai ir Springsai

GRAND CHAIR CORPORATION

LIETUVIAI RAKANDŲ ISDIRBEJAI

ANT. PETRAITIS, Biznio Vedėjas

409 ir 436 Grand St. Tel. EV. 7-8451 Brooklyn, N. Y.

FRANK DOMIKAITIS

RESTAURACIJA

417 Lorimer St. — Brooklyn — "Laisvės" Name

GERIAUSIOS ROSIES VALGIAI

Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs, Lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršiena; gąspadoriskal nuvirt kopštai ir barščiai.

ATDARA NUO ANKSTI RYTO IKI VELAI VAKARO

Vasaros laikui visada yra gražus pasirinkimas pieniškių valgių ir daržovių—virtų ir žalių.

SKELBKITĖS "LAISVEJE"